

De stand van zaken in de energietransitie

Rapportage Nationale Monitor
Energietransitie 2025

Inhoudsopgave

Management Summary

Pagina 3

Resultaten

Pagina 8

Bijlagen

Pagina 46

Management Summary

De aanleiding

De Nationale Monitor Energietransitie

Sinds 2018 voert MWM2 jaarlijks voor Feenstra de ‘Nationale Monitor Energietransitie’ uit: een onderzoek naar de houding en het gedrag van Nederlanders ten aanzien van duurzaamheid en de energietransitie.

In hoeverre zijn Nederlanders zich bewust van het belang van de transitie? Wat doen zij zelf om de woning te verduurzamen? Hoe kijken ze naar de toekomst? En welke ontwikkelingen zien we hierin over de afgelopen jaren?

In dit rapport presenteren we de resultaten van 2025 - alweer de achtste meting van de Nationale Monitor Energietransitie.

Het onderzoek

Representatief onderzoek onder Nederlandse bevolking

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een online vragenlijst. In totaal hebben 1.020 Nederlanders de vragenlijst ingevuld.

Het onderzoek is uitgevoerd onder een representatieve groep Nederlanders in de leeftijdscategorie 18-75 jaar, Nederlanders die thuis (mede)verantwoordelijk zijn op het gebied van energiezaken.

De vragenlijst is voor een groot deel gelijk aan de vragenlijsten die in 2021, 2022, 2023 en 2024 zijn gehanteerd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren mogelijk.

Het onderzoek is uitgevoerd van 23 t/m 28 januari, 2025.

Meer informatie over de onderzoeksopzet is te vinden in de bijlage.

Belangrijkste inzichten (1/2)

- We zien dit jaar weer een **afname in de mate waarin Nederlanders bezorgd zijn** over het klimaat. In lijn met het politieke debat lijkt het thema te worden overvleugeld door andere maatschappelijke problemen en lijkt er wat sprake van 'klimaatmoedheid'. Ook het gevoel van urgentie om actie te ondernemen is verder gedaald, naar de laagste stand sinds 2021.
- Ook het aantal Nederlanders dat **bewust bezig is** met duurzame oplossingen in huis is iets afgenomen vergeleken met eerdere jaren. Ruim vier op de tien Nederlanders acht zijn woning (bijna) klaar voor de toekomst, hier zit dan wel weer een licht stijgende lijn in. Er is hier nog steeds een duidelijke kloof tussen arm en rijk zichtbaar.
- De opmars van energiezuinige/duurzame oplossingen in huis lijkt dit jaar **iets gestagneerd**. Alleen voor de hybride warmtepomp en energiezuinige apparatuur zien we een stijging, overige maatregelen/oplossingen blijven op hetzelfde niveau.
- Ook de **bereidheid om zelf te investeren** in de verduurzaming van de woning is gedaald, al is deze wel nog steeds op een hoog niveau (69% is bereid te investeren, vorig jaar was dit nog 77%).
- **Subsidies spelen een belangrijke rol** bij het doen van investeringen, zeker naarmate het investeringsbedrag stijgt. Vanaf een investering van €5.000,- zou twee derde níét investeren als er geen subsidie op zou zitten.

Belangrijkste inzichten (2/2)

- We zien een **kentering voor zonnepanelen**: de opmars van zonnepanelen is dit jaar voor het eerst gestagneerd, en het aantal mensen dat nog van plan is in de toekomst zonnepanelen te nemen is gedaald. Het sentiment rondom zonnepanelen is ook iets gedaald, en minder mensen zijn ervan overtuigd dat zonnepanelen in de toekomst belangrijker gaan worden. Dit laatste kan komen doordat de adoptiegraad al hoog is, maar ook de ontwikkelingen met het volle stroomnet en het afbouwen van de salderingsregeling kunnen hierin een rol spelen.
- Ook rondom de keuze voor de **(hybride) warmtepomp** zien we een kleine kentering. De twijfel over de warmtepomp lijkt iets toegenomen: indien men nu de cv-ketel zou moeten vervangen, zou nog slechts 34% voor een warmtepomp kiezen, 41% zou nu voor een nieuwe cv-ketel kiezen. Vorig jaar was dit nog andersom.
- Initiatieven om woningen te verduurzamen worden nog steeds vooral verwacht van de overheid en gemeenten, maar hun deskundigheid op dit gebied wordt nog steeds niet hoog ingeschat. Er is **minder vertrouwen in de klimaataanpak van het kabinet** dan in eerdere jaren. Een ruime meerderheid vindt het overheidsbeleid rondom het verduurzamen van woningen onduidelijk, voor circa de helft is dit een reden om te wachten met investeren in het verduurzamen van de woning.
- Nederlanders **blijven bezorgd** over de ontwikkeling van de energieprijzen, de assumptie is dat de prijzen ook komend jaar weer zullen stijgen, mede als gevolg van de actuele geopolitieke ontwikkelingen. Desondanks kruipt de thermostaat thuis gemiddeld weer iets omhoog - al staat deze nog altijd lager dan vóór de energiecrisis in 2022/2023.

Resultaten

A photograph of a red-tiled roof with several solar panels installed. A semi-transparent dark blue box with a white grid pattern is overlaid on the left side of the image, containing white text. The background shows a clear sky with some light clouds and a white cylindrical vent on the roof.

Beweging in het sentiment rondom
klimaatverandering: de zorgen om het klimaat en
het gevoel van urgentie om actie te ondernemen
zijn gedaald.

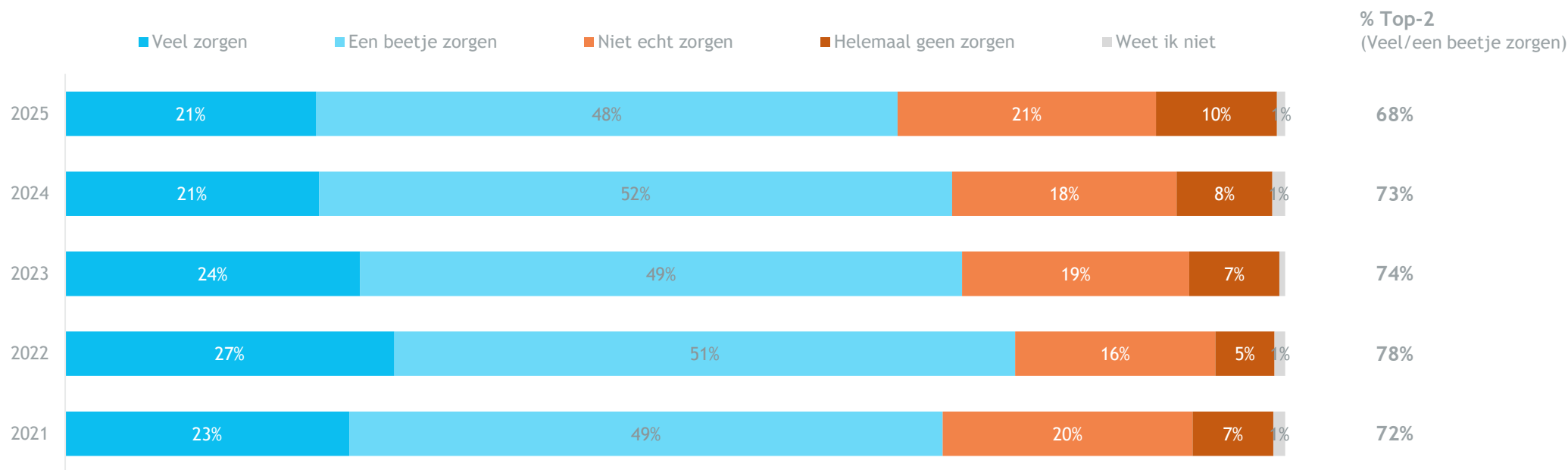
De zorgen om het klimaat nemen iets af onder Nederlanders: in lijn met het politieke debat lijkt het thema te worden overvleugeld door andere maatschappelijke problemen.

Mate waarin Nederlanders zich zorgen maken over het klimaat

Net als voorgaande jaren maken ouderen zich meer zorgen om het klimaat dan jongeren: 72% onder 55-plus, versus 64% onder 18-34 jarigen (% top-2).

Ik maak me...

Vraagstelling: In hoeverre maakt u zich zorgen over de opwarming van de aarde (klimaatverandering)?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

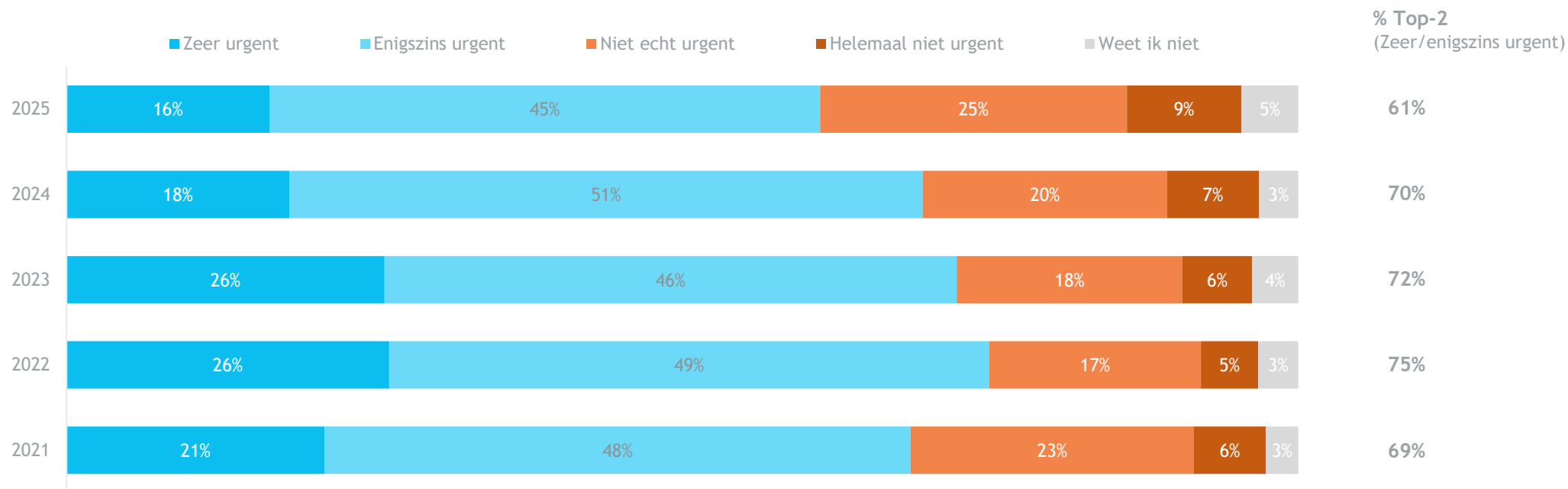
Ook het gevoel van urgentie om actie te ondernemen is verder gedaald, naar de laagste stand sinds 2021.

Gevoel van urgentie om actie te ondernemen

Met name lager opgeleiden hebben een lager gevoel van urgentie (54% top-2, onder hoog opgeleiden is dit 65%).

Ondanks dat jongeren zich minder zorgen maken (zie vorige pagina) hebben zij gemiddeld wel een sterker gevoel van urgentie (67% top-2).

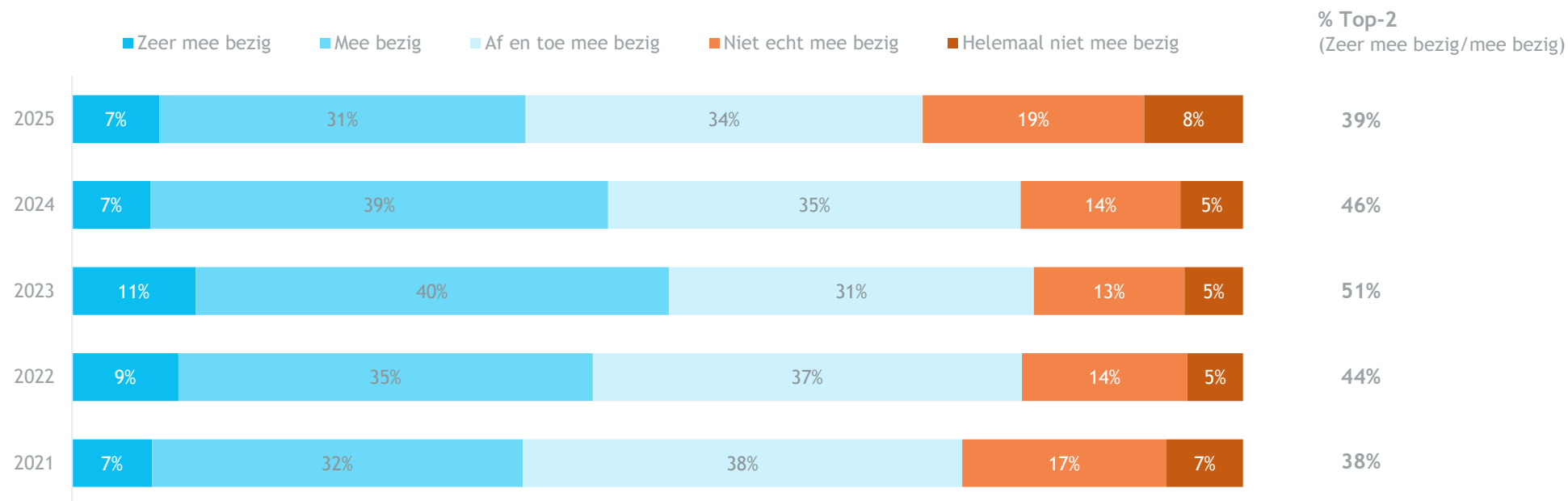
Vraagstelling: Hoe urgent is het volgens u om nu actie te ondernemen om uw energiehuishouden te verduurzamen en de CO2-uitstoot te beperken?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Het aantal Nederlanders dat bewust bezig is met duurzame oplossingen in huis is iets afgenomen vergeleken met eerdere jaren.

Mate waarin men bewust bezig is met duurzame oplossingen in huis

Mensen met huurwoningen en mensen met een laag inkomen zijn hier minder bewust mee bezig (resp. 30% en 34% Top-2).

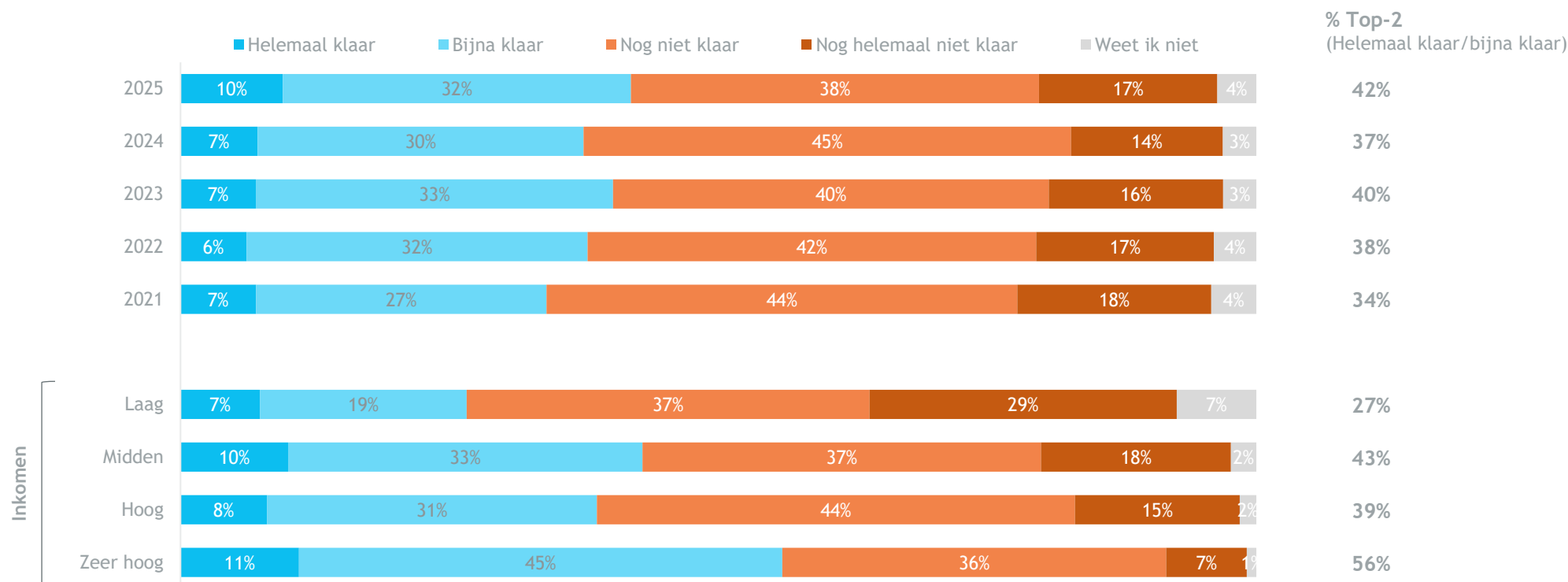
Vraagstelling: In welke mate bent u momenteel bewust bezig met duurzame oplossingen om de CO2-uitstoot van uw huis te reduceren?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Ruim vier op de tien Nederlanders acht zijn woning (bijna) klaar voor de toekomst, hier zit weer een licht stijgende lijn in. Er is nog steeds een duidelijke kloof tussen arm en rijk zichtbaar.

Huurwoningen lopen hierbij ook nog steeds achter op koopwoningen: respectievelijk 35% en 45% (% top-2).

Mate waarin men de huidige woning klaar acht voor de toekomst (qua duurzame energiehouding)

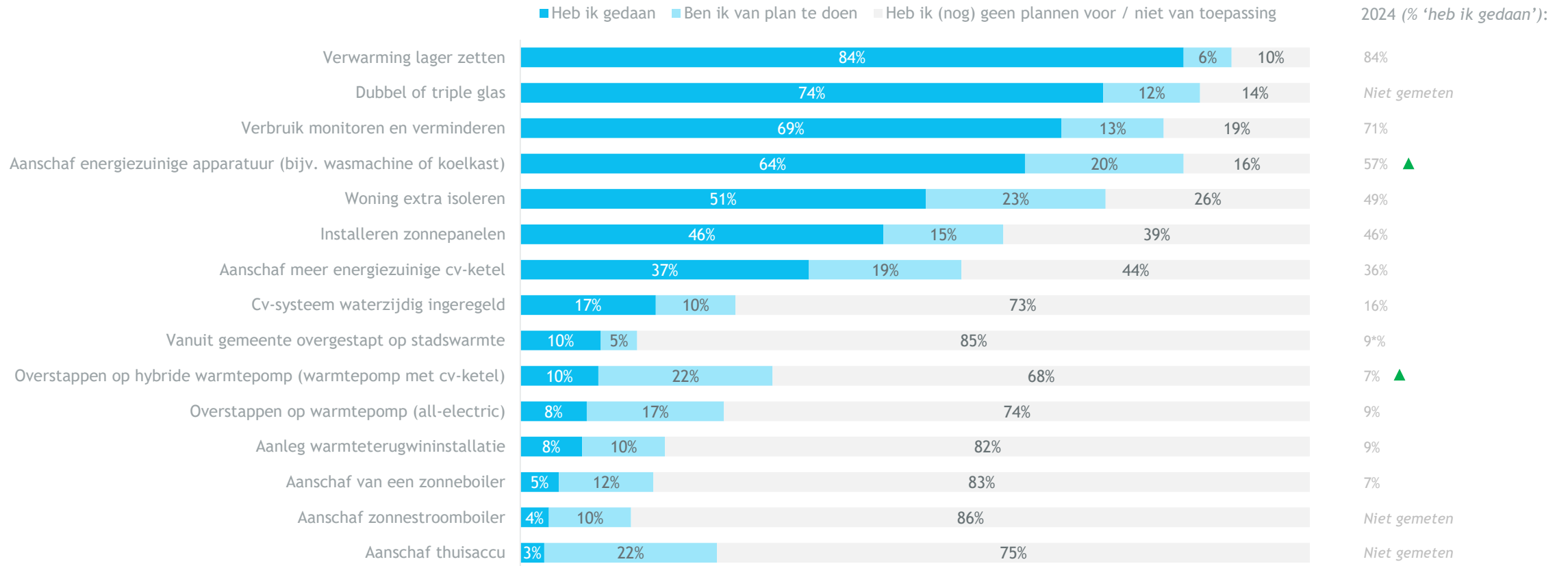
Vraagstelling: In hoeverre denkt u dat uw woning in de huidige vorm klaar is voor de toekomst?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

A close-up photograph of a red-tiled roof with several blue solar panels installed. A white cylindrical vent is visible on the roof in the background. The sky is a soft, hazy blue.

Opmars van duurzame oplossingen in huis lijkt iets te stagneren; het aantal Nederlanders dat bereid is zelf te investeren in de verduurzaming van de woning is nog steeds hoog, maar wel gedaald vergeleken met vorig jaar.

Adoptie van maatregelen: de hybride warmtepomp en de aanschaf van energiezuinige apparatuur zitten iets in de lift vergeleken met vorig jaar, de adoptie van overige maatregelen blijft op hetzelfde niveau.

Acties die men thuis al heeft ondernomen (of nog van plan is te doen)

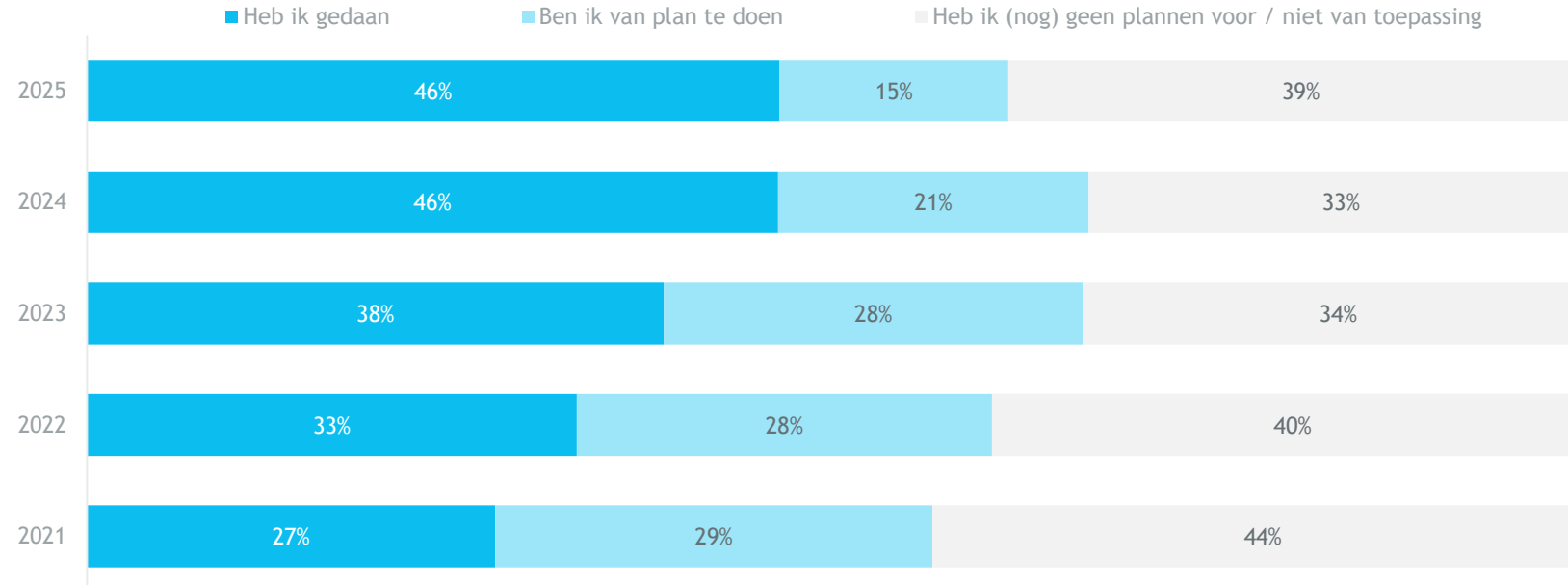
Vraagstelling: Welke van de onderstaande maatregelen heeft u thuis al genomen, of bent u nog van plan te gaan doen voor het energiezuinig maken van uw woning?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

De opmars van zonnepanelen is gestagneerd dit jaar, en het aantal mensen dat nog van plan is dit in de toekomst te nemen is iets gedaald.

Installatie zonnepanelen: ontwikkeling sinds 2021

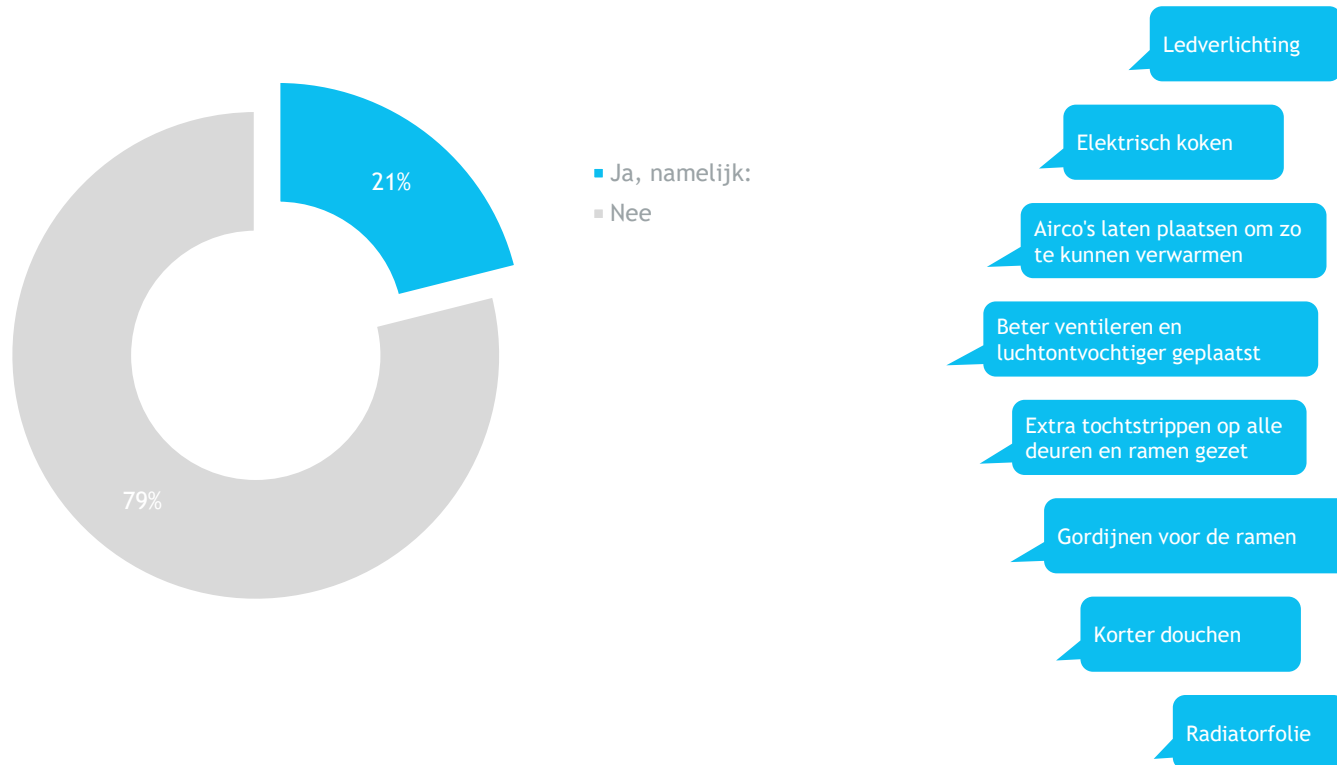
Zonnepanelen zijn gebruikelijker onder mensen met hogere inkomens (onder inkomens boven de €71.000 per jaar heeft 62% zonnepanelen).

Vraagstelling: Welke van de onderstaande maatregelen heeft u thuis al genomen, of bent u nog van plan te gaan doen voor het energiezuinig maken van uw woning?
Basis: alle respondenten (2025 n=1.020; 2024 n=1.033; 2023 n=1.046; 2022 n=1.012; 2021 n=1.026).

Overige genomen maatregelen van Nederlanders die genoemd worden betreffen vooral praktische zaken, zoals ventileren, tochtstrippen plakken, radiatorfolie en korter douchen. Ook wordt ledverlichting en elektrisch koken genoemd .

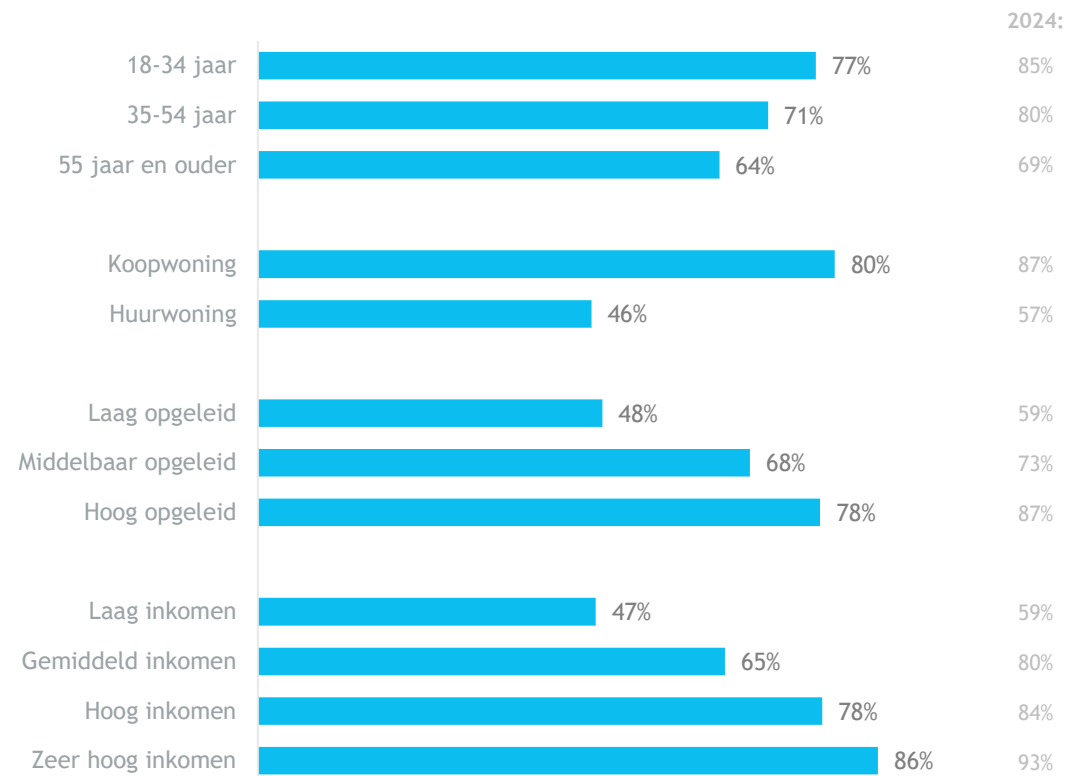
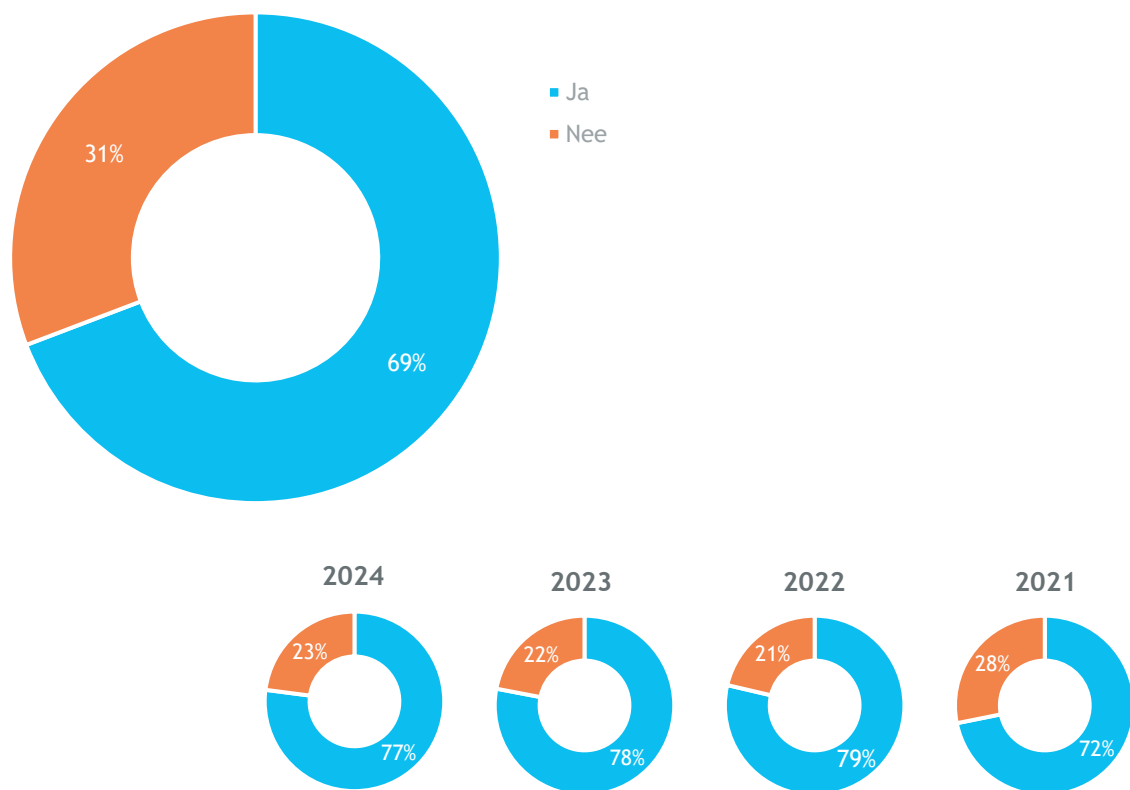
Neemt men nog andere maatregelen om de woning energiezuinig te maken?

Vraagstelling: Heeft u, naast de hiervoor genoemde maatregelen, nog andere maatregelen genomen om uw woning energiezuinig te maken?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

De bereidheid zelf te investeren in de verduurzaming blijft gemiddeld genomen hoog, maar is vergeleken met voorgaande jaren wel gedaald (onder alle lagen van de bevolking).

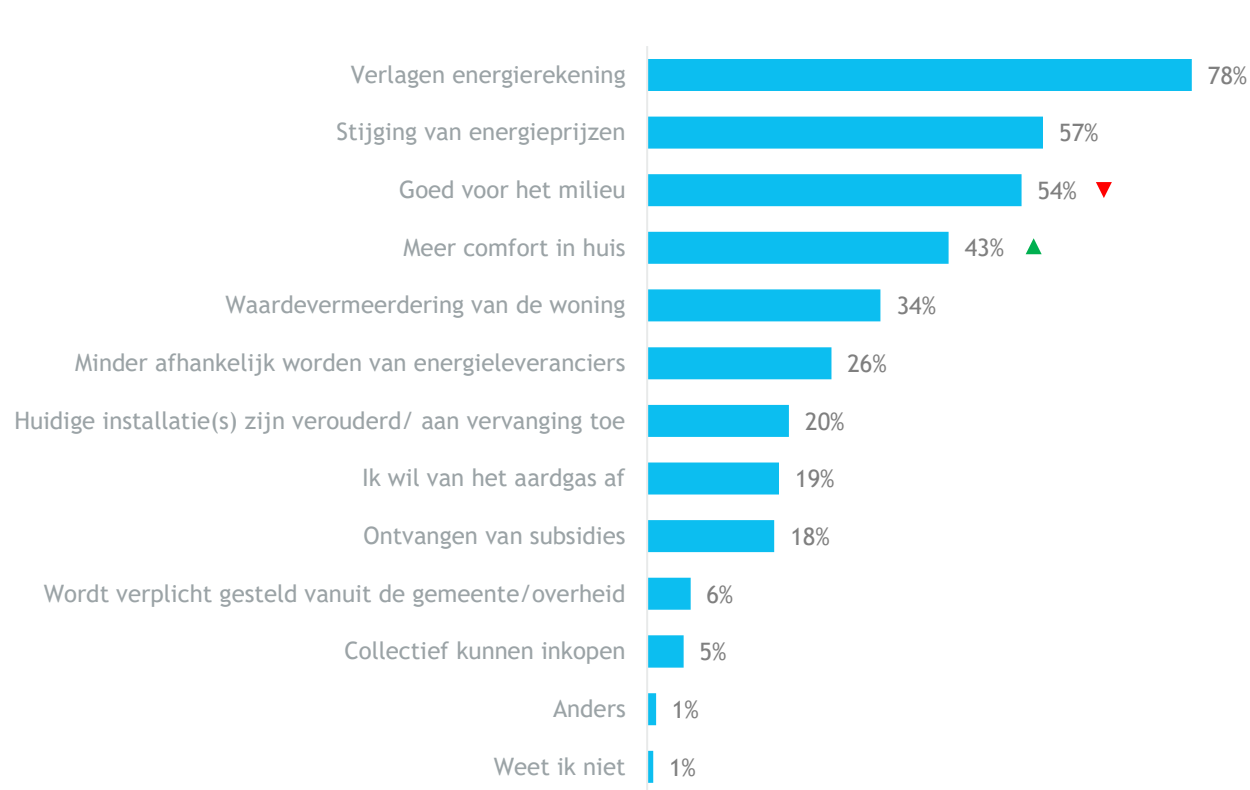
Mate waarin men bereid is zelf te investeren in het energiezuinig maken van de woning

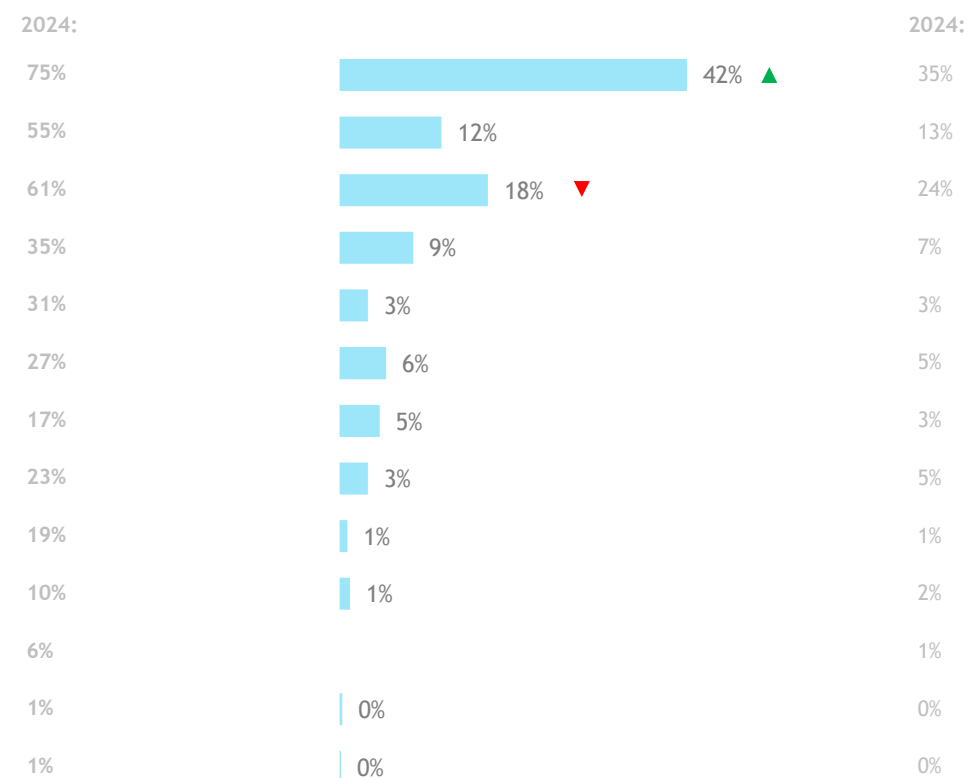
Vraagstelling: Bent u bereid om in de toekomst zelf te investeren in het energiezuinig maken van uw woning?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Het verlagen van de energierekening blijft de belangrijkste reden om te willen investeren. Goed doen voor het milieu wordt dit jaar minder vaak genoemd dan vorig jaar.

Redenen om te willen investeren in de verduurzaming van de woning

Belangrijkste reden

Vraagstelling: Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om te investeren in het energiezuinig maken van uw woning? En welke van deze redenen is daarbij voor u het meest belangrijk?
 Basis: bereid te investeren in het verduurzamen van de woning (n=706).

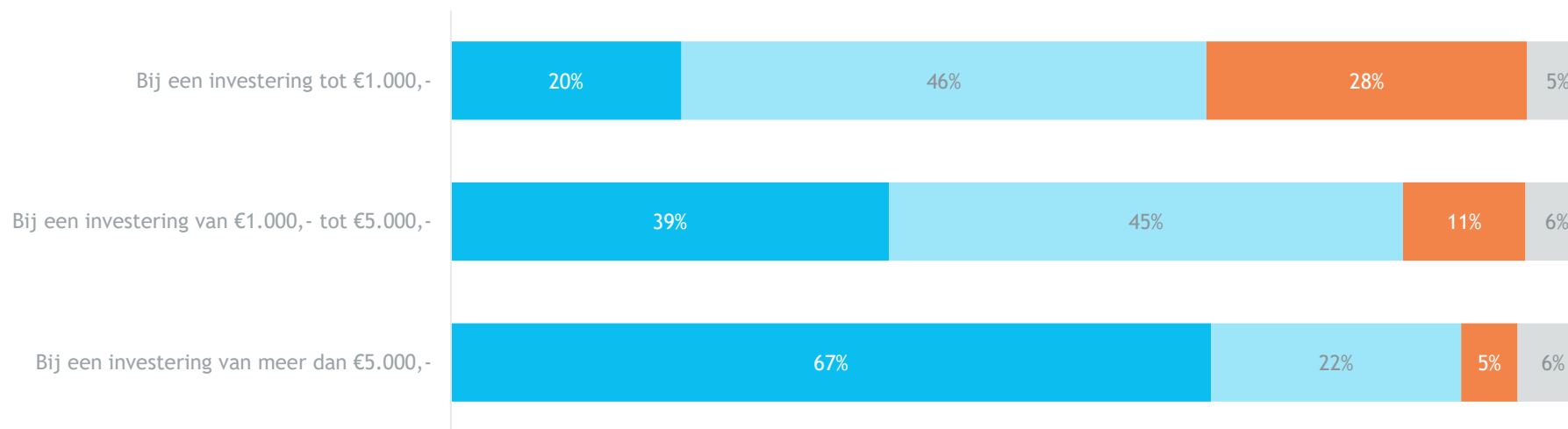
Subsidies spelen een belangrijke rol bij het doen van investeringen, zeker naarmate het investeringsbedrag stijgt. Vanaf een investering van €5.000,- zou twee derde níét investeren als er geen subsidie op zou zitten.

Belang van subsidies bij beslissing om te investeren in verduurzaming

Mensen met hogere inkomens zijn gemiddeld wat minder gevoelig voor het effect van subsidies.

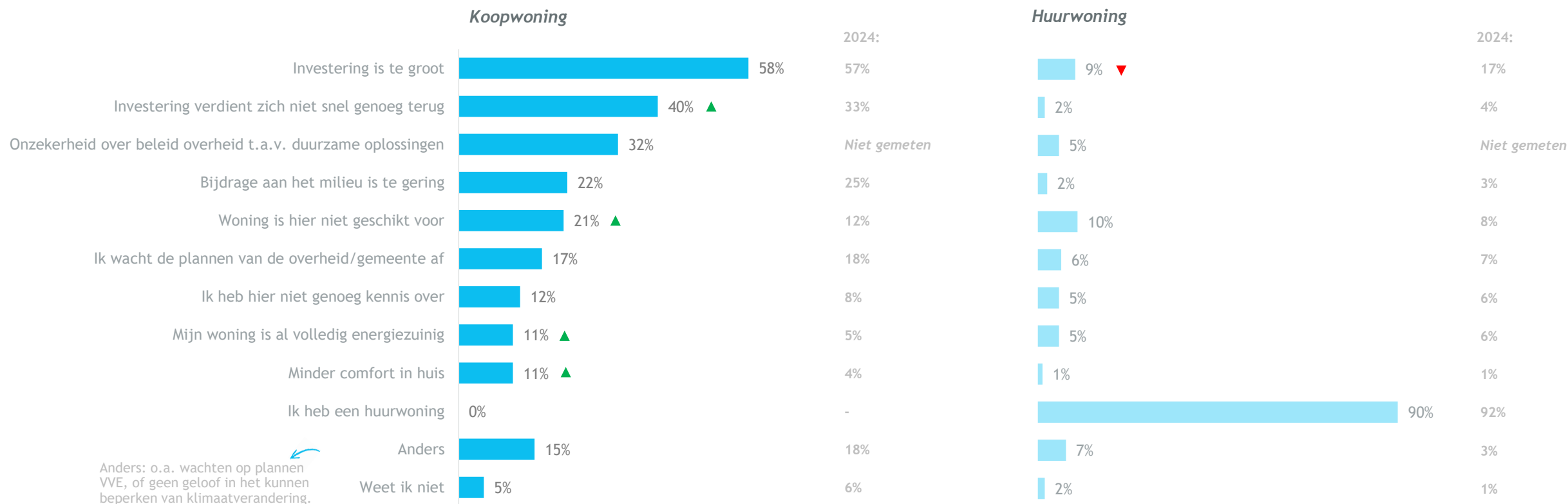
- Zeer belangrijk, zonder subsidie zou ik hier niet in investeren
- Enigszins belangrijk, maar zonder subsidie overweeg ik het ook
- Niet echt belangrijk, ik investeer hier ook in als ik géén subsidies ontvang
- Weet ik niet

Vraagstelling: Hoe belangrijk zijn subsidies voor u bij uw beslissingen om te investeren in het verduurzamen van uw woning?
Basis: bereid te investeren in het verduurzamen van de woning (n=706).

De investering en de terugverdientijd blijven de belangrijkste redenen om NIET te investeren. Voor één op drie speelt de onzekerheid rondom het overheidsbeleid op dit gebied ook een rol.

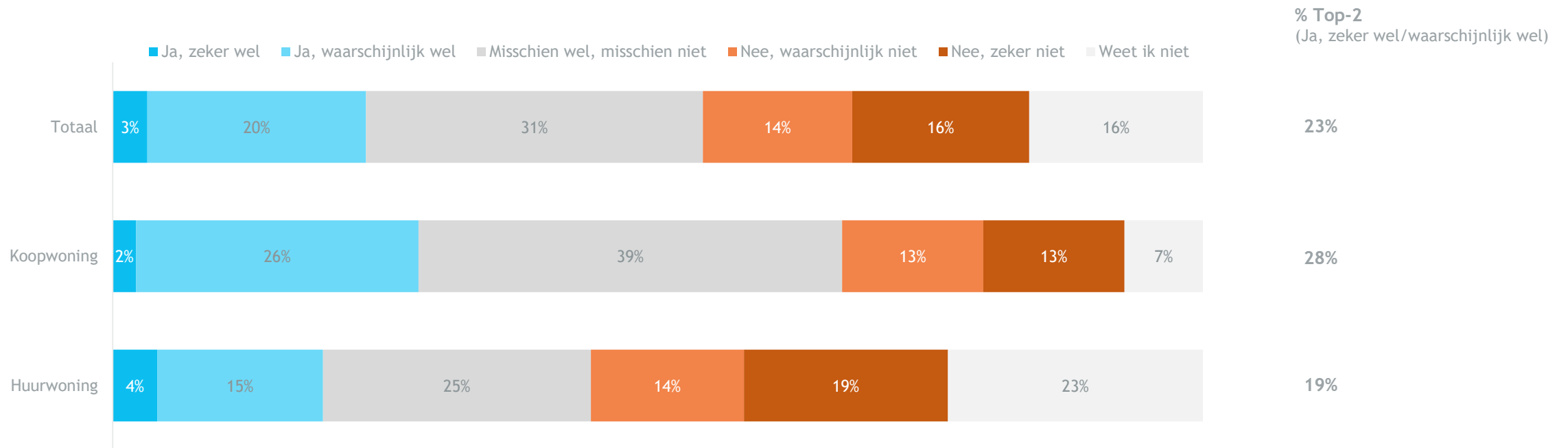
Redenen om níet te willen investeren in de verduurzaming van de woning

Vraagstelling: Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om NIET te willen investeren in het energiezuinig maken van uw woning? U kunt meerdere antwoorden geven.
Basis: niet bereid zelf te investeren in het verduurzamen van de woning (n=314; kopers n=139, huurders n=171).

Slechts een kwart van de niet-investeerders zou dit wel overwegen bij (hogere) subsidies.

Indien niet bereid te investeren: mate waarin (hogere) subsidies stimuleren om eerder te investeren

Vraagstelling: In hoeverre zou u wél overwegen te investeren in het energiezuinig maken van uw woning als u hier (hogere) subsidies voor ontvangt?
Basis: niet bereid zelf te investeren in het verduurzamen van de woning (n=314; kopers n=139, huurders n=171).

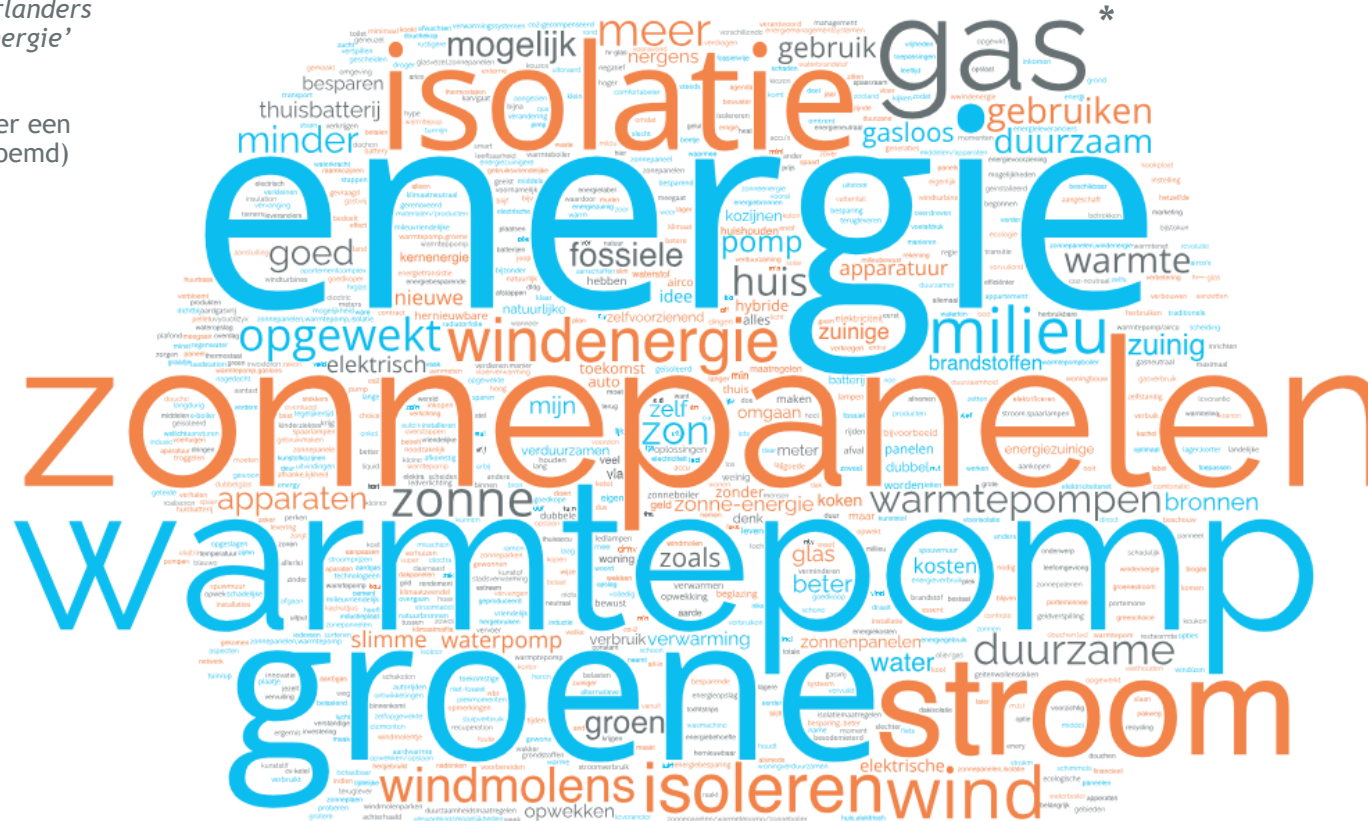

Zonnepanelen en de warmtepomp zijn de meest *top-of-mind* oplossingen voor duurzaam wonen, maar het sentiment rond zonnepanelen is iets gedaald en vergeleken met vorig jaar zouden nu minder mensen voor een warmtepomp kiezen.

Associaties bij duurzame energie voor woningen: vooral zonnepanelen en de warmtepomp worden genoemd als oplossingen.

Eerste associaties van Nederlanders bij het thema ‘duurzame energie’ binnen het huishouden

(visuele weergave: hoe groter een woord, hoe vaker het is genoemd)

* Gas wordt genoemd in bewoordingen als ‘van het gas af’

Telling van belangrijkste woorden:

- Zonnepanelen: 380x
- Warmtepomp: 257x
- Groene stroom/energie: 126x
- Isolatie/isoleren: 122x
- Windmolens/windenergie: 108x

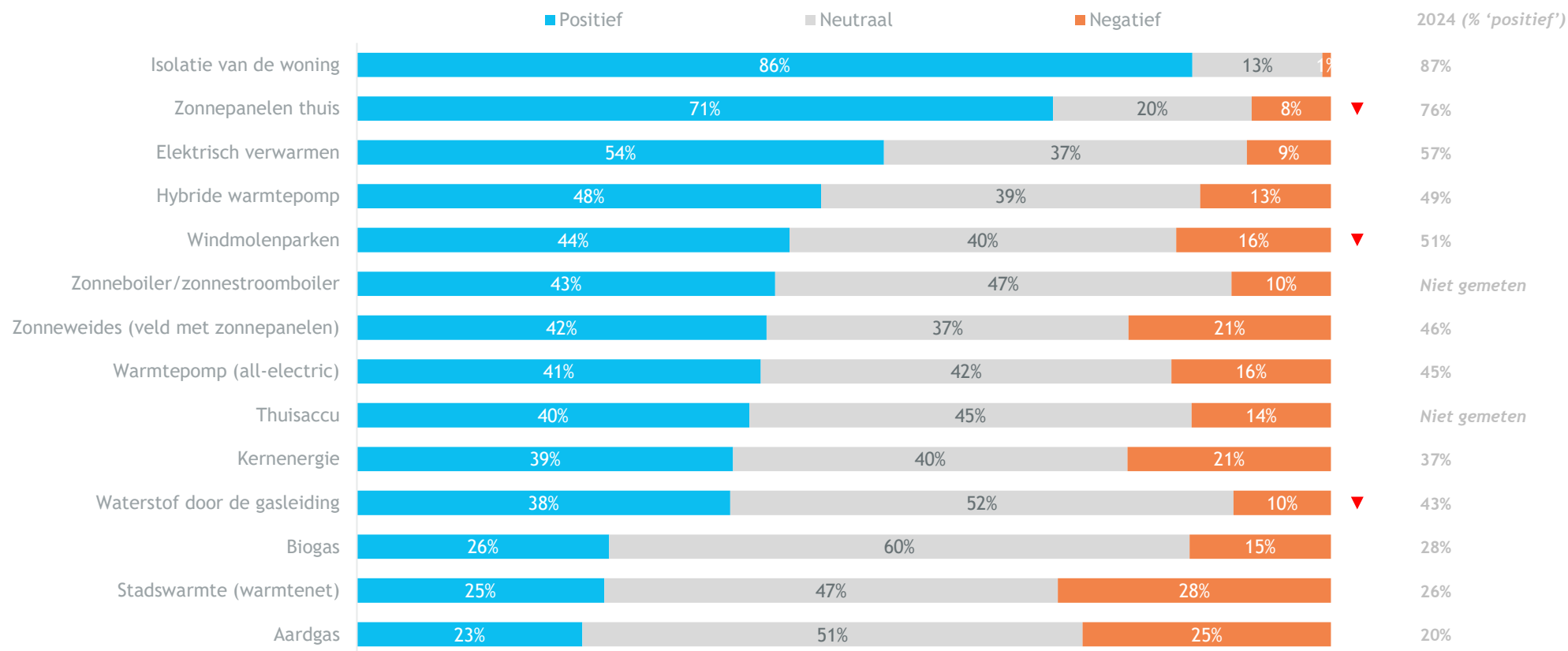
Vraagstelling: Wanneer we het hebben over duurzame energie binnen uw huishouden in de toekomst, waar denkt u dan aan?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Het sentiment t.a.v. zonnepanelen thuis en windmolenparken is iets gedaald onder Nederlanders, maar nog wel overwegend positief. Ook naar windmolenparken wordt nu minder positief tegenaan gekeken.

Voor veel oplossingen geldt dat hoog opgeleiden hier een stuk positiever over zijn dan laag opgeleiden. Laag opgeleiden zijn minder negatief over aardgas.

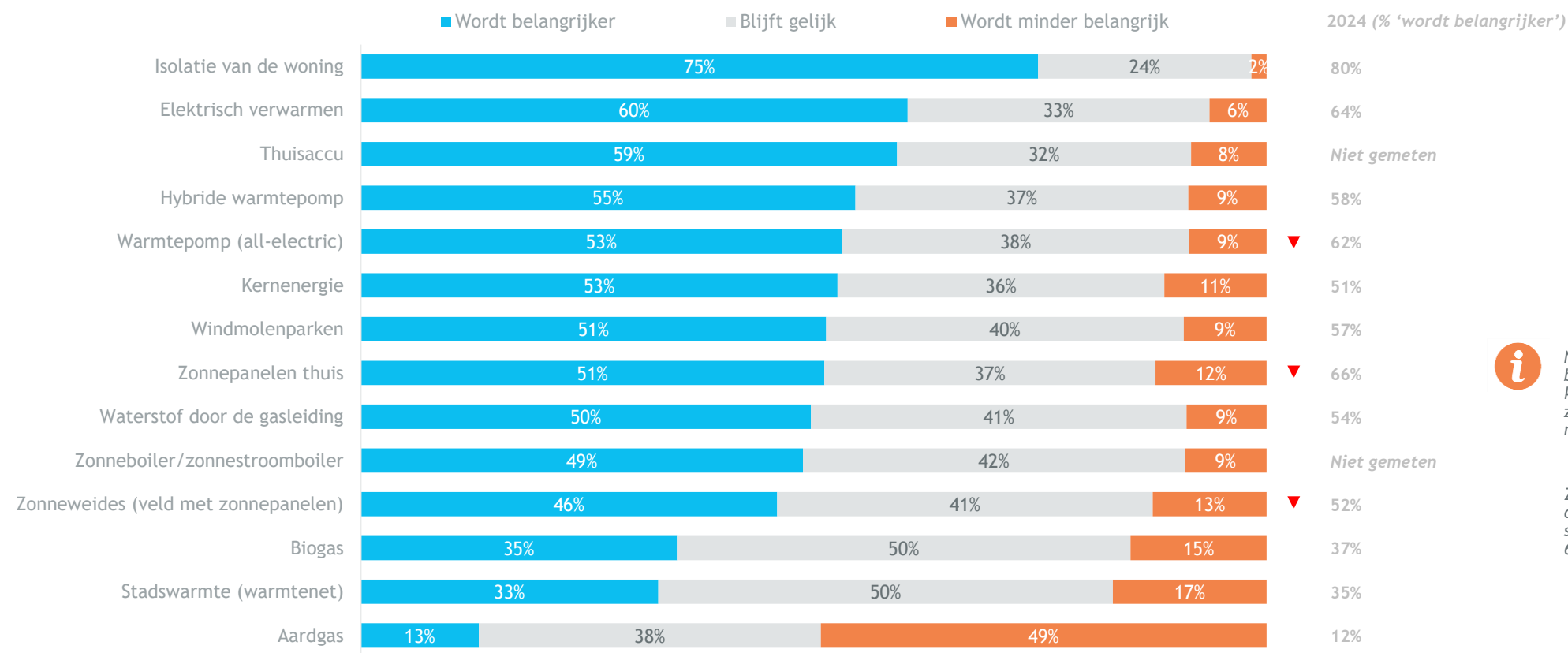
Houding van Nederlanders t.a.v. verschillende energiebronnen/ -oplossingen

Vraagstelling: Kunt u ook aangeven of u positief of negatief tegen deze oplossingen aankijkt?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Van isoleren, elektrisch verwarmen, de thuisaccu en de warmtepomp wordt het vaakst gedacht dat dit in de toekomst nog belangrijker wordt. Voor zonnepanelen is dit fors gedaald (wat kan komen doordat de adoptiegraad inmiddels al hoog is, maar ook het overvolle stroomnet kan hierin een rol spelen).

Verwachting duurzame energiebronnen/ -oplossingen in de toekomst: welke worden belangrijker?

i N.B. de afname in het percentage 'wordt belangrijker' voor zonnepanelen kan ook komen door de al hoge adoptiegraad voor zonnepanelen, waardoor hier in de toekomst minder groei in te verwachten is.

Zonneweides en windmolenparken zijn door de jaren heen sterk gedaald: in 2021 scoorden deze nog respectievelijk 66% en 63% op 'wordt belangrijker'.

Vraagstelling: Kunt u van onderstaande oplossingen aangeven wat uw verwachting is voor de toekomst? Gaat dit in de toekomst belangrijker of minder belangrijk worden in de energievoorziening in Nederland?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Andere suggesties van Nederlanders voor het versnellen van de energietransitie: o.a. nog beter isoleren, meer kerncentrales, wijkaccu's, thuisbatterijen en kleine windmolens op huizen en gebouwen.

Andere ideeën voor het versnellen van de energietransitie

Het belangrijkste is om de huizen goed te isoleren zodat er minder energie verbruikt hoeft te worden

Huizen anders bouwen. Kijk eens naar buitenlandse huizen met dikkere muren en kleinere ramen om warmte vast te houden of te kunnen koelen

Kleine windmolens op daken van huizen en andere gebouwen

In wijken/straten zelf 'thuisaccu's' te plaatsen om zonne-energie wat over is zelf op te slaan als wijk/straat en deze te gebruiken op momenten dat de zon niet schijnt

Oplossingen bedenken om zon en wind energie op te kunnen slaan, waardoor deze energie niet verloren gaat

Wijkaccu's (aan te leggen door energiebedrijven) zodat overbelasting op het net wordt voorkomen

Vol inzetten op waterstof, elektromotoren en accu's zijn superslecht voor het milieu qua restproduct en fabricage

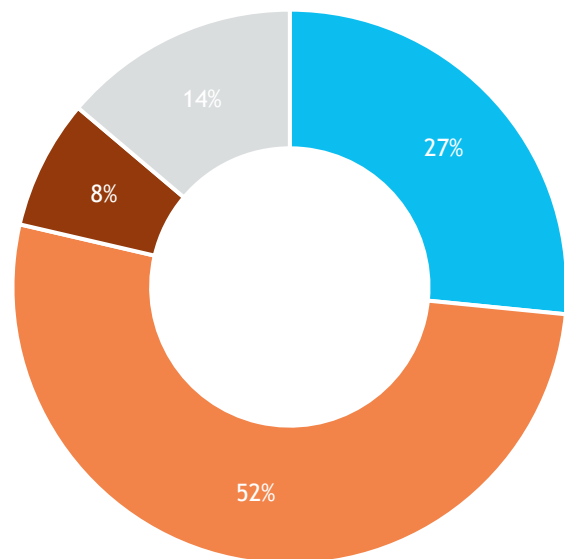
Stoppen met vooroordelen die vooral links heersen zoals de aversie tegen kernenergie, investeren in kleine centrales, meer inzetten op Warmte Koude Opslag

Meer subsidie geven op de thuisbatterij, voor de gewone burger als wij goedkoper maken, zodat iedereen mee kan doen

Focus op kernenergie, en snel, om als NL minder afhankelijk van dubieuze landen te worden

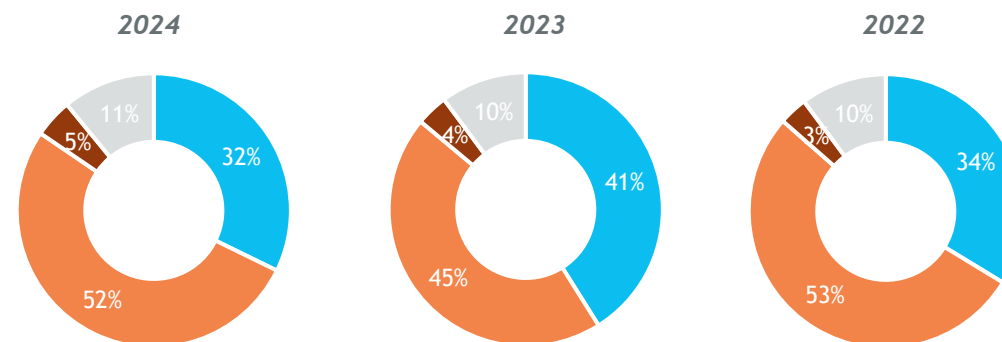
Steeds minder Nederlanders geloven dat aardgas over 30 jaar volledig is vervangen door duurzame alternatieven.

Verwachting t.a.v. toekomstig gasgebruik in Nederland

Over 30 jaar...

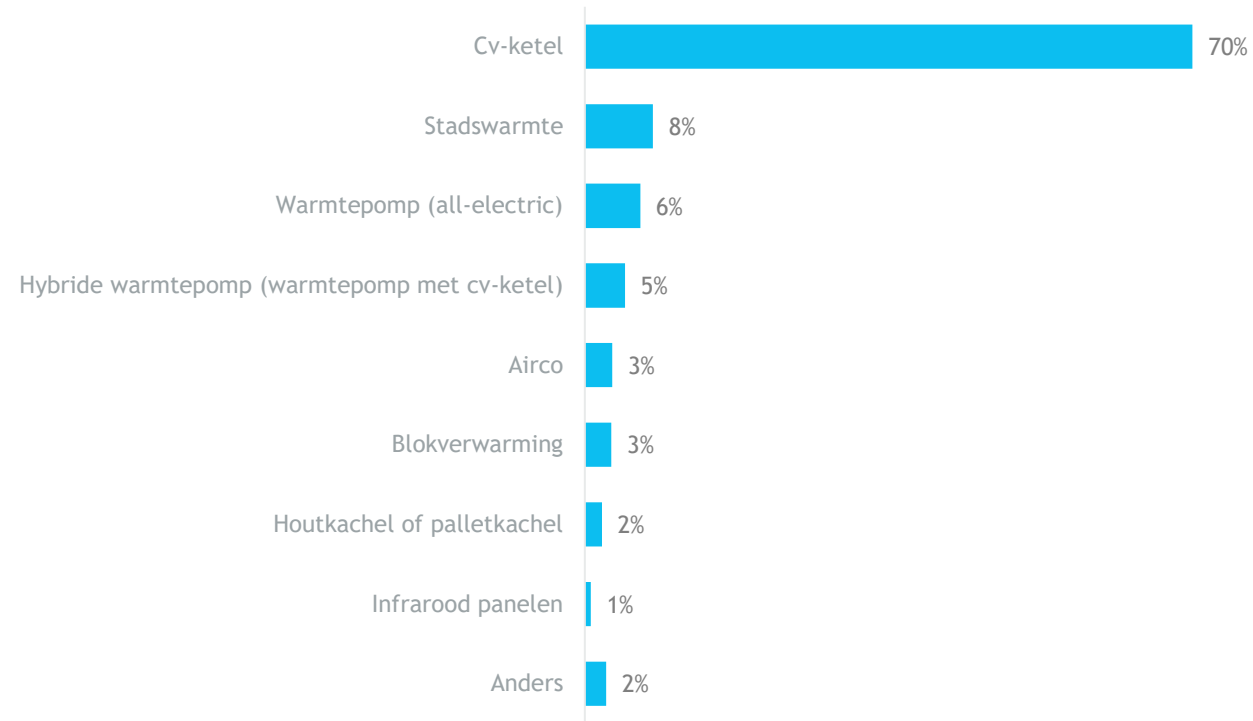
- is aardgas volledig vervangen door duurzame alternatieven
- is aardgas deels vervangen door duurzame alternatieven, aardgas blijft ook deels gebruikt worden
- gebruiken we nog (bijna) net zoveel aardgas als nu
- Weet ik niet

Vraagstelling: Wat is uw verwachting t.a.v. het toekomstige gebruik van aardgas voor het verwarmen van woningen in Nederland? Over 30 jaar...
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Zeven op de tien woningen worden momenteel nog verwarmd door een cv-ketel. Jongeren lopen voorop als het gaat om de adoptie van de warmtepomp.

Huidige type verwarming van de woning

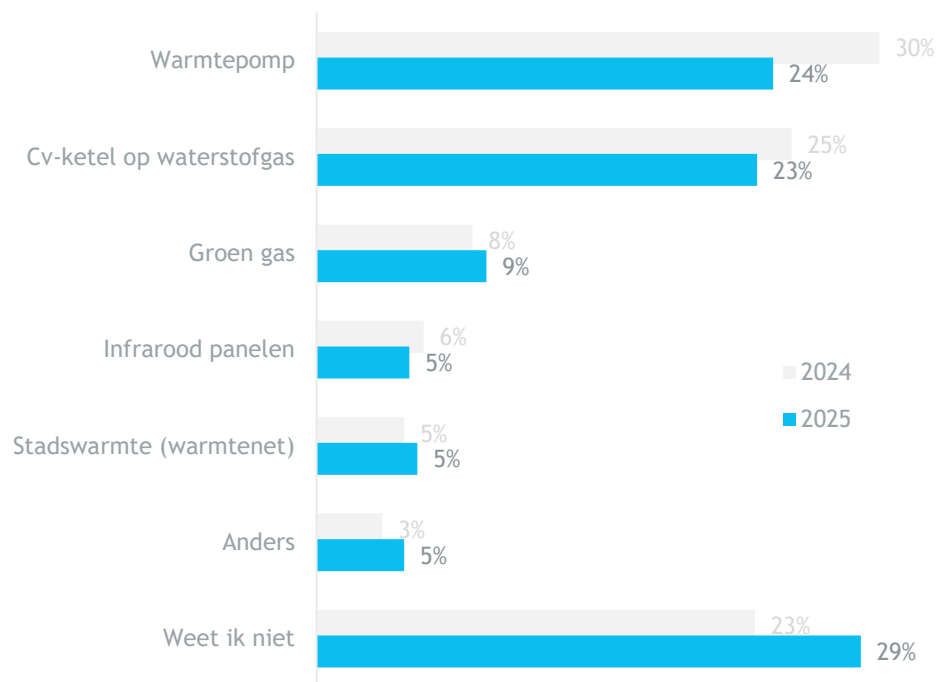

	18-34 jaar	35-54 jaar	55 jaar en ouder
Cv-ketel	62%	72%	72%
Stadswarmte	9%	8%	7%
Warmtepomp (all-electric)	12%	6%	4%
Hybride warmtepomp (warmtepomp met cv-ketel)	8%	5%	3%
Airco	4%	3%	3%
Blokverwarming	4%	2%	4%
Houtkachel of palletkachel	1%	2%	2%
Infrarood panelen	1%	1%	0,5%
Anders	1%	1%	4%

Vraagstelling: Hoe wordt uw woning op dit moment verwarmd?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

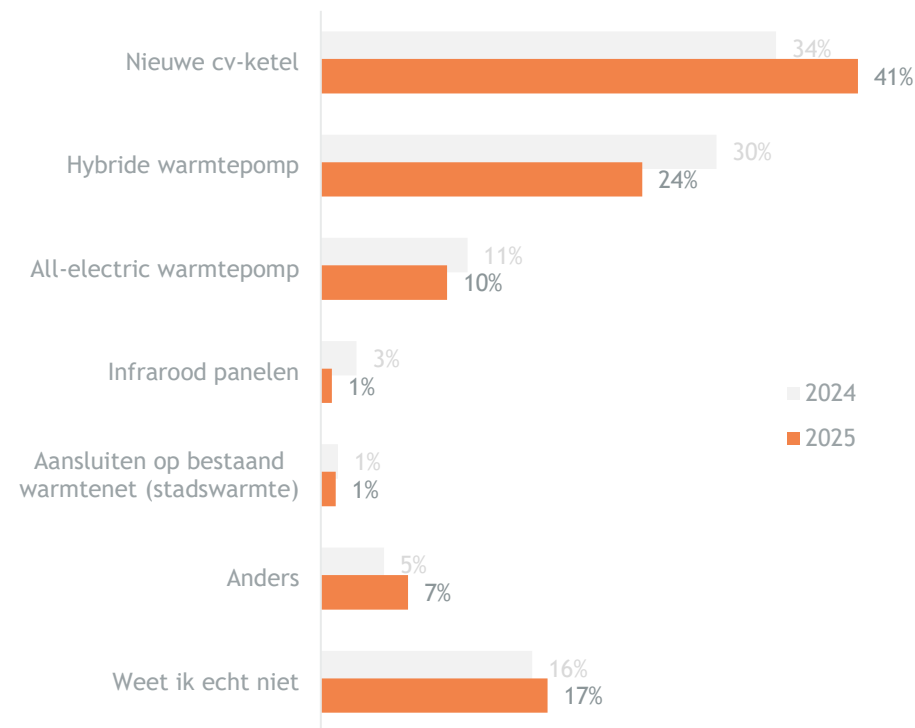
Twijfels over de warmtepomp lijken iets toe te nemen: indien men nu de cv-ketel zou moeten vervangen, kiezen vier op de tien weer voor een nieuwe cv-ketel. Dit ligt hoger dan vorig jaar. De (hybride) warmtepomp wordt nu minder vaak gekozen.

Voorkeur in de toekomst, indien aardgasvrij:

i Jongeren kiezen gemiddeld vaker voor de warmtepomp (38%), ouderen noemen juist vaker de cv-ketel op waterstofgas.

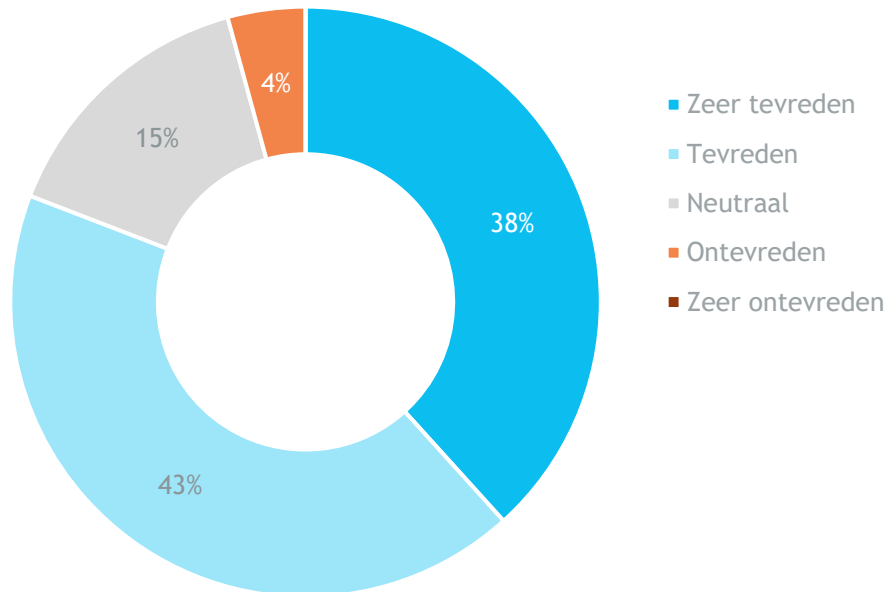
Alternatief bij vervangen cv-ketel indien men nu moet vervangen:

Vraagstelling: Welke oplossing heeft uw voorkeur als u thuis van het aardgas af moet? / Stel: uw huidige cv-ketel raakt binnenkort defect en deze moet vervangen worden. Voor welke optie zou u op dit moment dan kiezen?
Basis: heeft momenteel een cv-ketel thuis (n=712).

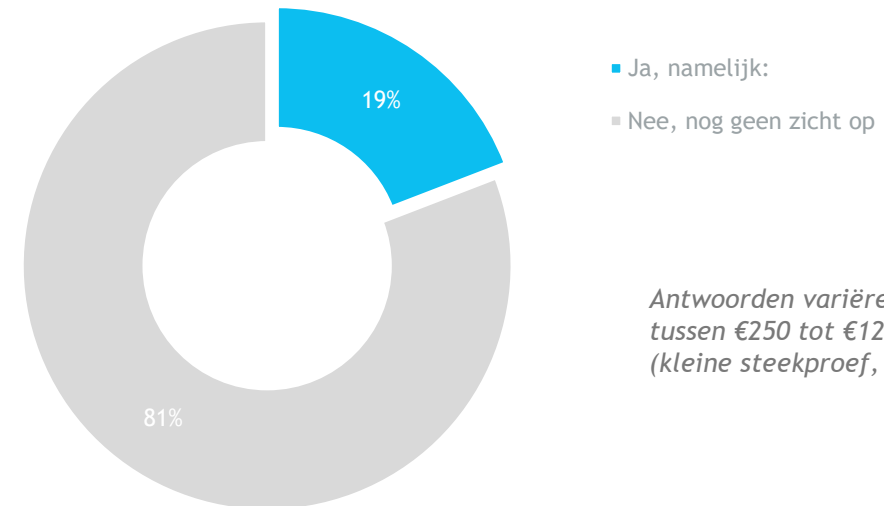
Gebruikers van de hybride warmtepomp zijn hier over het algemeen (zeer) tevreden over. Kennis van de besparing op jaarbasis is nog beperkt onder gebruikers.

Tevredenheid met de hybride warmtepomp (gebruikers)

Vraagstelling: Hoe tevreden bent u over de hybride warmtepomp?
Basis: alle respondenten (n=47).

Kennis van besparing op jaarbasis

Antwoorden variëren hier sterk, tussen €250 tot €1200 per jaar (kleine steekproef, n=9).

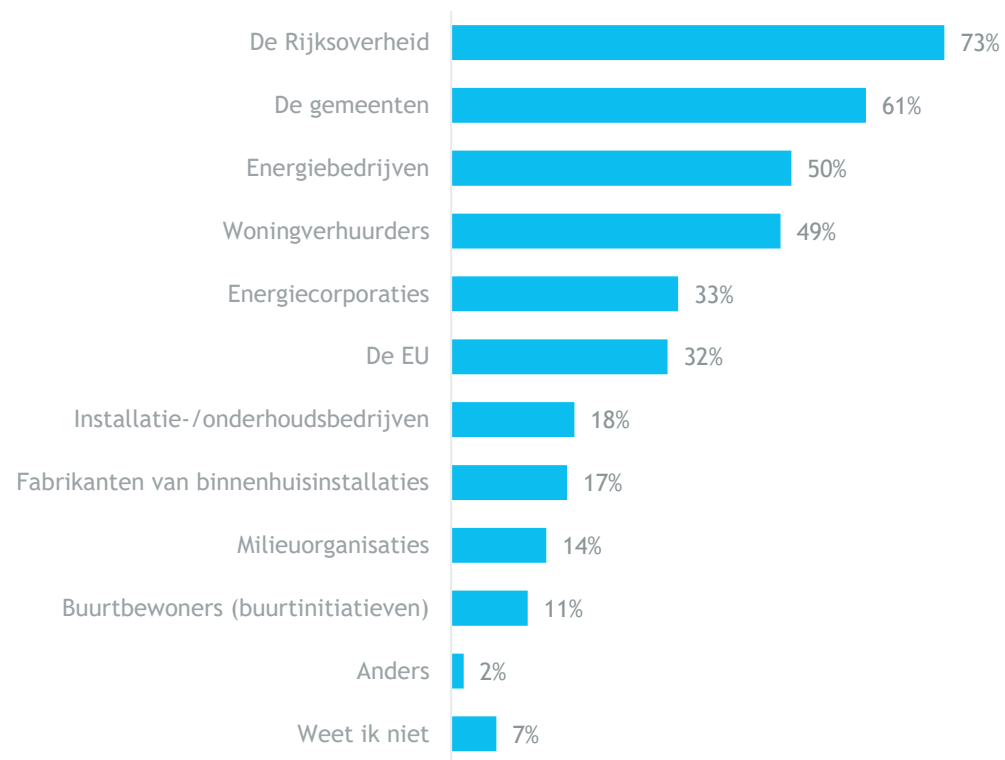
Vraagstelling: Heeft u al zicht op hoeveel u op jaarbasis bespaart door de hybride warmtepomp?
Basis: alle respondenten (n=47).

A photograph of a red-tiled roof with several solar panels installed. A semi-transparent dark blue box is overlaid on the left side of the image, containing white text. The background shows a clear sky with some light clouds and a white cylindrical object on the roof.

Het vertrouwen in de klimaataanpak van het kabinet is gedaald, onduidelijkheid rondom het overheidsbeleid zorgt ervoor dat mensen minder snel investeren.

Geen verschuivingen in de partijen die volgens Nederlanders met initiatieven moeten komen: initiatief wordt nog steeds met name verwacht van de overheid en gemeenten.

Welke partijen moeten met initiatieven komen om woningen energiezuinig te maken?

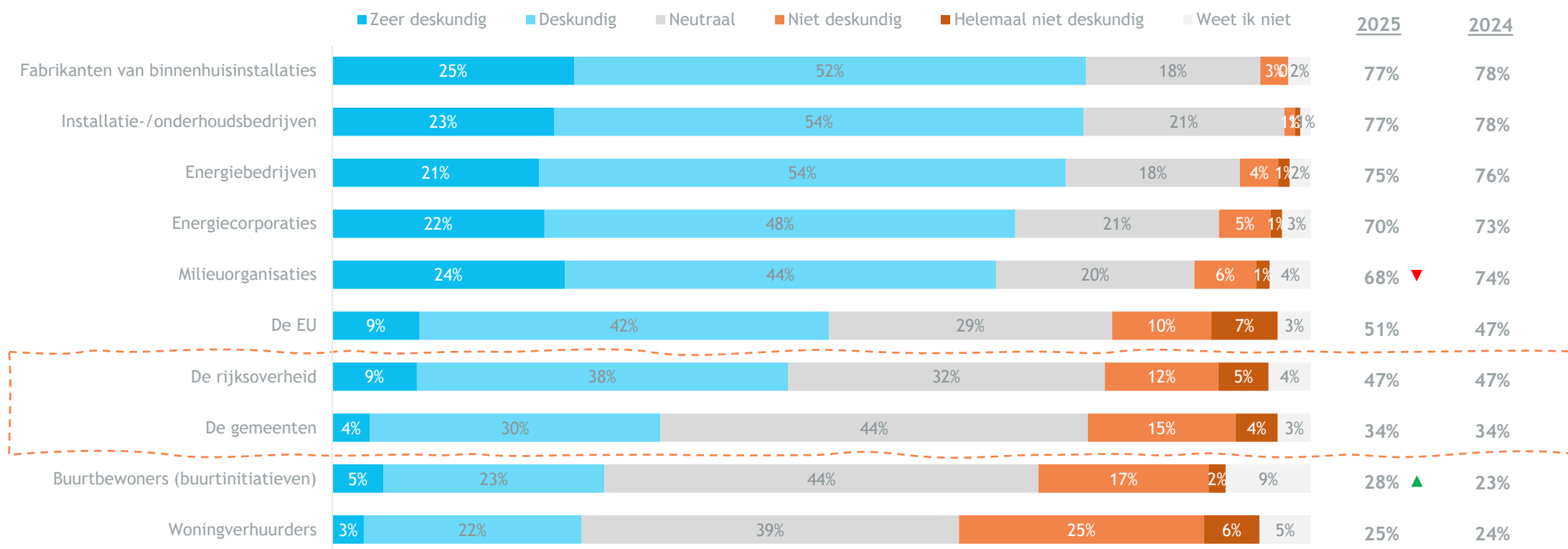
	2024	2023	2022	2021	Koop-woning	Huur-woning
De Rijksoverheid	74%	72%	75%	74%	76%	65%
De gemeenten	60%	60%	65%	65%	62%	60%
Energiebedrijven	52%	52%	50%	56%	52%	47%
Woningverhuurders	48%	49%	47%	42%	37%	75%
Energiecorporaties	32%	32%	33%	n.v.t.	33%	35%
De EU	35%	34%	34%	29%	34%	29%
Installatie-/onderhoudsbedrijven	20%	20%	21%	23%	20%	13%
Fabrikanten van binnenhuisinstallaties	18%	17%	16%	18%	19%	11%
Milieuorganisaties	16%	15%	20%	15%	14%	14%
Buurtbewoners (buurtinitiatieven)	11%	12%	13%	9%	13%	8%
Anders	2%	2%	2%	2%	3%	-
Weet ik niet	4%	4%	4%	6%	7%	6%

Vraagstelling: Welke partijen moeten volgens u initiatieven nemen om huishoudens te helpen met het energiezuinig maken van hun woning? U kunt meerdere antwoorden geven.
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Deskundigheid van overheid en gemeenten op dit gebied wordt nog steeds beperkt geacht, in lijn met vorig jaar.

Deskundigheid van deze partijen t.a.v. het energiezuinig maken van woningen

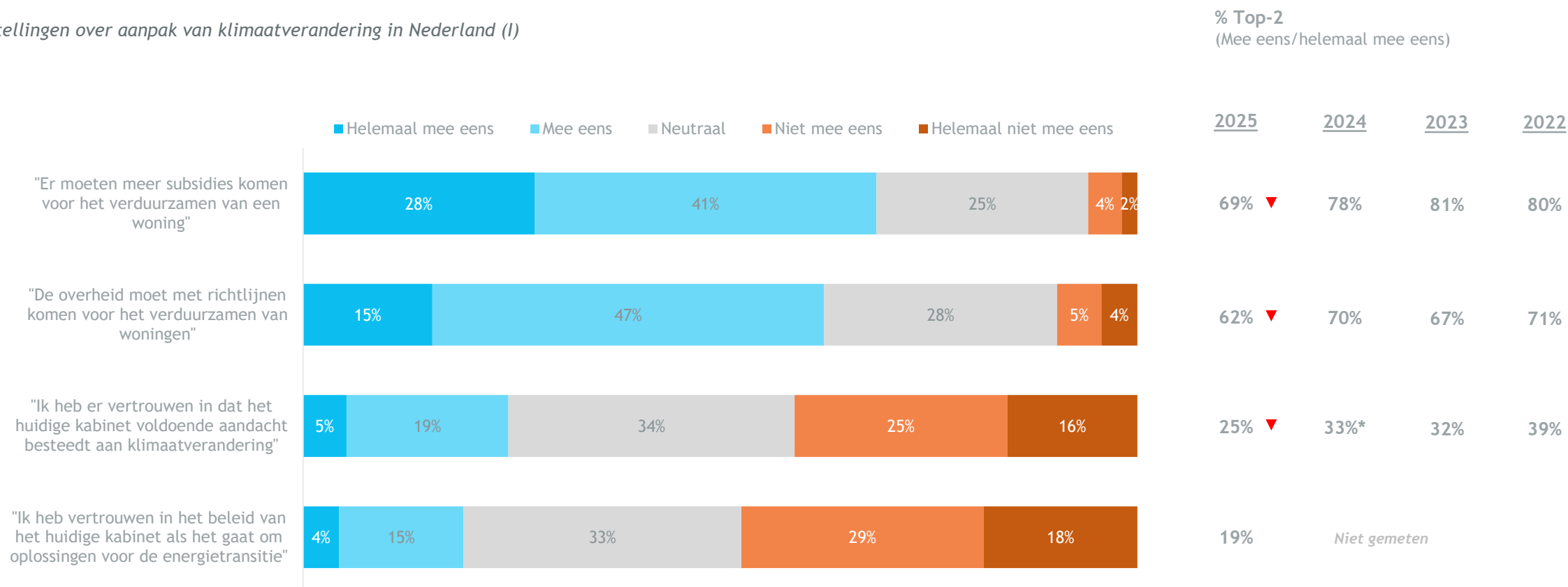
% Top-2
(Zeer deskundig/deskundig)

Vraagstelling: Hoe beoordeelt u deze partijen op hun deskundigheid op dit gebied?
Basis: per partij de respondenten die vinden dat deze partij initiatieven moet nemen op dit gebied.

Er is minder vertrouwen in de klimaataanpak van het kabinet dan eerdere jaren, maar tegelijkertijd ook een minder grote roep om subsidies en richtlijnen voor de verduurzaming van woningen vergeleken met voorgaande jaren.

Stellingen over aanpak van klimaatverandering in Nederland (I)

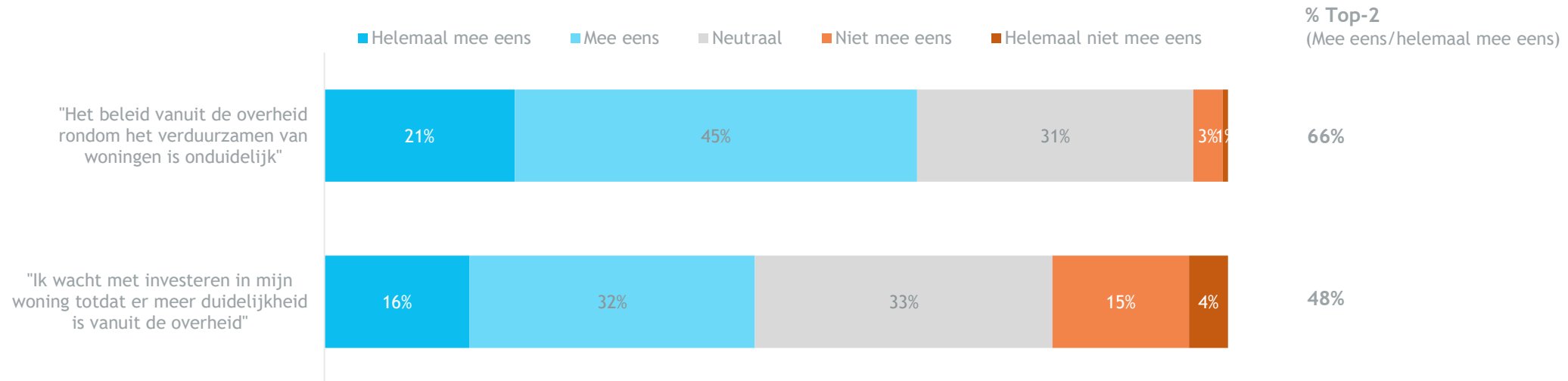

Vraagstelling: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

* In verkiezingsjaren uitgevraagd als 'een nieuw kabinet'.

Een ruime meerderheid vindt het overheidsbeleid rondom het verduurzamen van woningen onduidelijk, voor circa de helft is dit een reden om te wachten met investeren in het verduurzamen van de woning.

Stellingen over aanpak van klimaatverandering in Nederland (II)

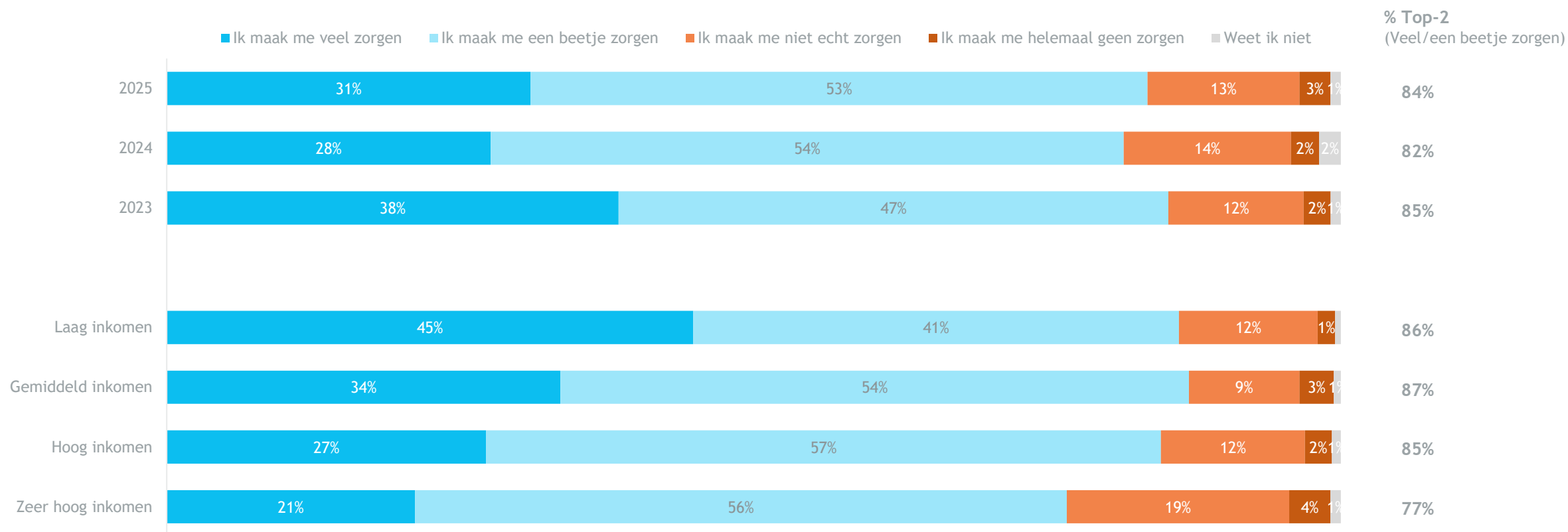
Vraagstelling: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

A photograph of a red-tiled roof with several solar panels installed. A white chimney is visible in the background against a cloudy sky. A semi-transparent dark blue box is overlaid on the left side of the image, containing white text.

De zorgen om de ontwikkeling van de energieprijzen blijven aanwezig, wel kruipt de thermostaat thuis gemiddeld weer iets omhoog.

De bezorgdheid om de energieprijzen is weer iets toegenomen vergeleken met vorig jaar, maar wel nog lager dan in 2023 (ten tijde van de energiecrisis).

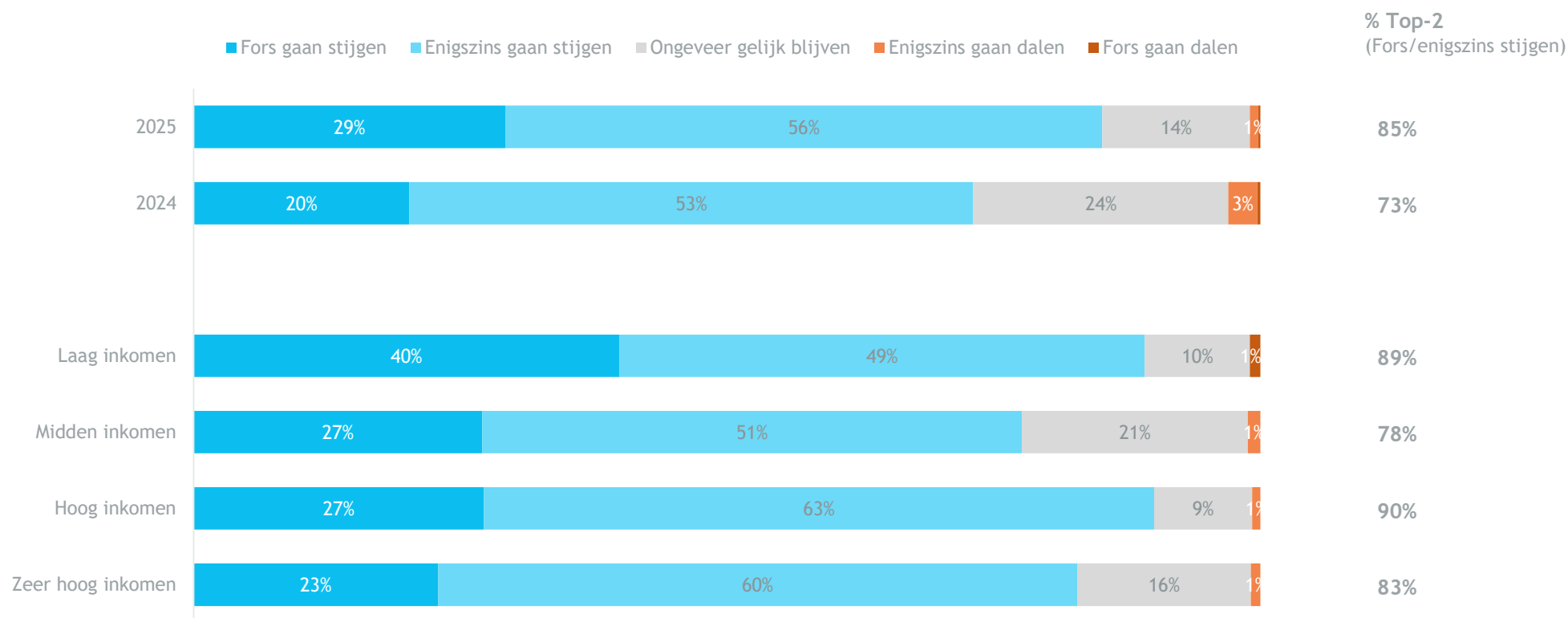
Zorgen om de ontwikkeling van energieprijzen

Vraagstelling: In hoeverre maakt u zich zorgen over de ontwikkeling van de energieprijzen?
 Basis: alle respondenten (n=1.020).

De verwachting van Nederlanders is dat de energieprijzen dit jaar verder zullen stijgen. Mensen met een lager inkomen zijn hierin (net als vorig jaar) het meest pessimistisch.

Verwachtingen energieprijzen: Ik verwacht dat de energieprijzen dit jaar...

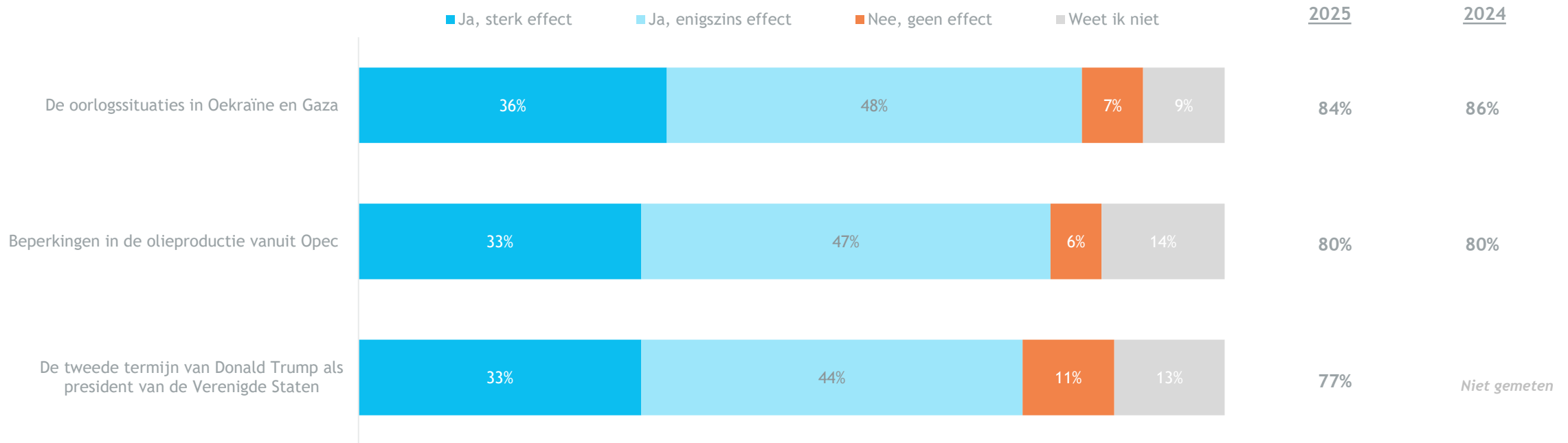

Vraagstelling: Wat zijn uw verwachtingen voor de ontwikkeling van energieprijzen in het komende jaar? Ik verwacht dat de energieprijzen dit jaar...
 Basis: alle respondenten (n=1.020).

Veel Nederlanders verwachten dat de geopolitieke ontwikkelingen impact blijven hebben op de energieprijzen in 2025.

Verwachte invloed van politieke ontwikkelingen op de energieprijzen dit jaar

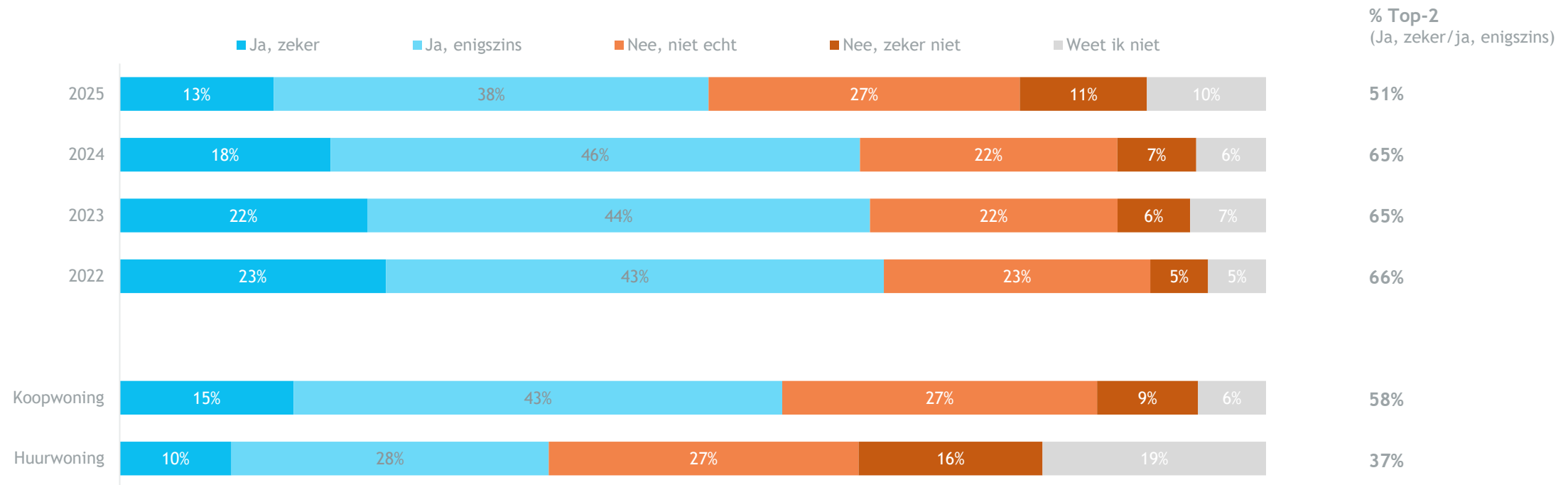
% Top-2
(Sterk effect / enigszins effect)

Vraagstelling: In hoeverre verwacht u dat de onderstaande ontwikkelingen dit jaar effect gaan hebben op de energieprijzen?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

De gestegen energieprijzen blijven een drijfveer om te investeren in het verduurzamen van de woning, maar minder sterk als in voorgaande jaren.

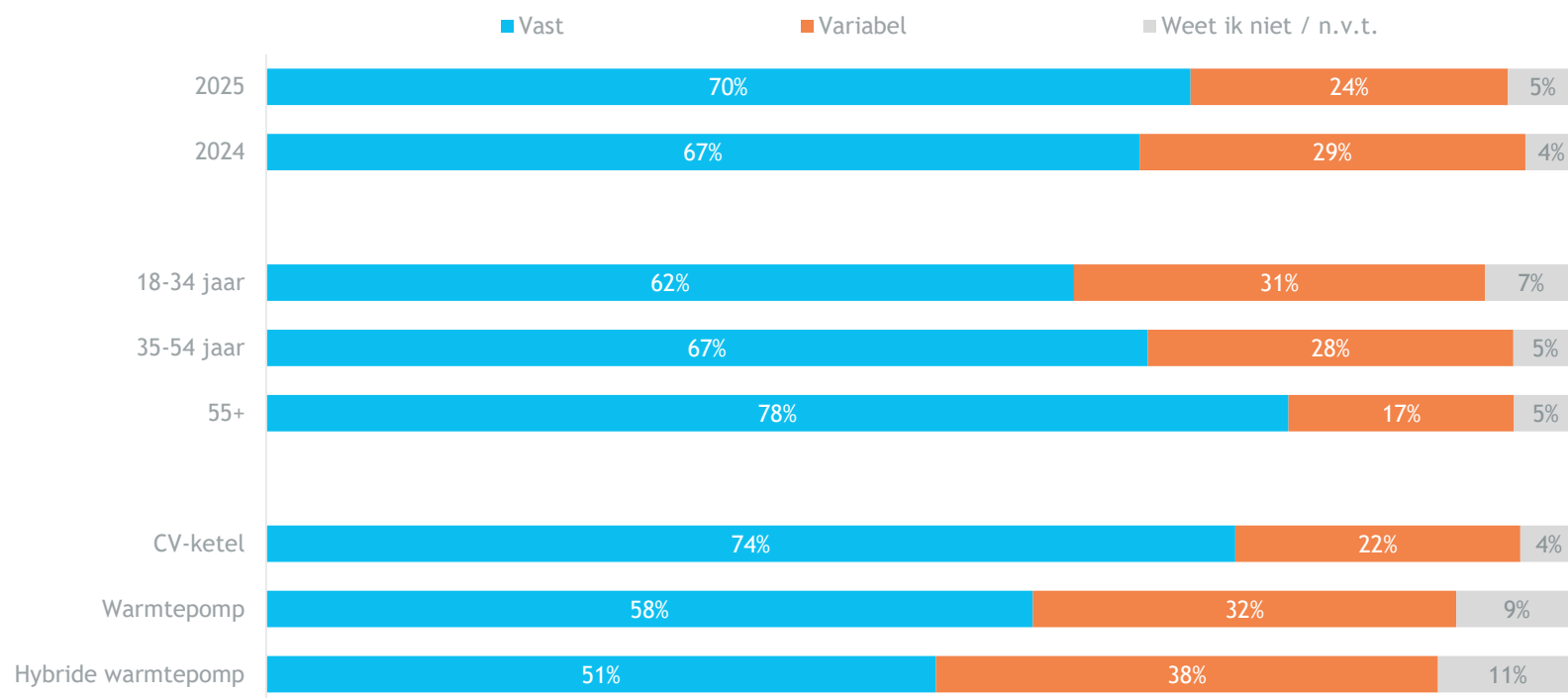
Zijn de gestegen energieprijzen een reden om eerder te investeren in het verduurzamen van de woning?

Vraagstelling: Zijn de ontwikkelingen in de energieprijzen voor u een reden om eerder te investeren in het verduurzamen van uw woning?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Twee op de drie Nederlanders heeft een vast energiecontract. Vooral ouderen (55+) kiezen voor een vast contract, jongeren relatief vaak voor een variabel contract. Mensen met een warmtepomp hebben relatief vaak een variabel contract.

Huidig energiecontract: vast of variabel

Vraagstelling: Heeft u op dit moment een vast of een variabel energiecontract?
Basis: alle respondenten (n=1.020).

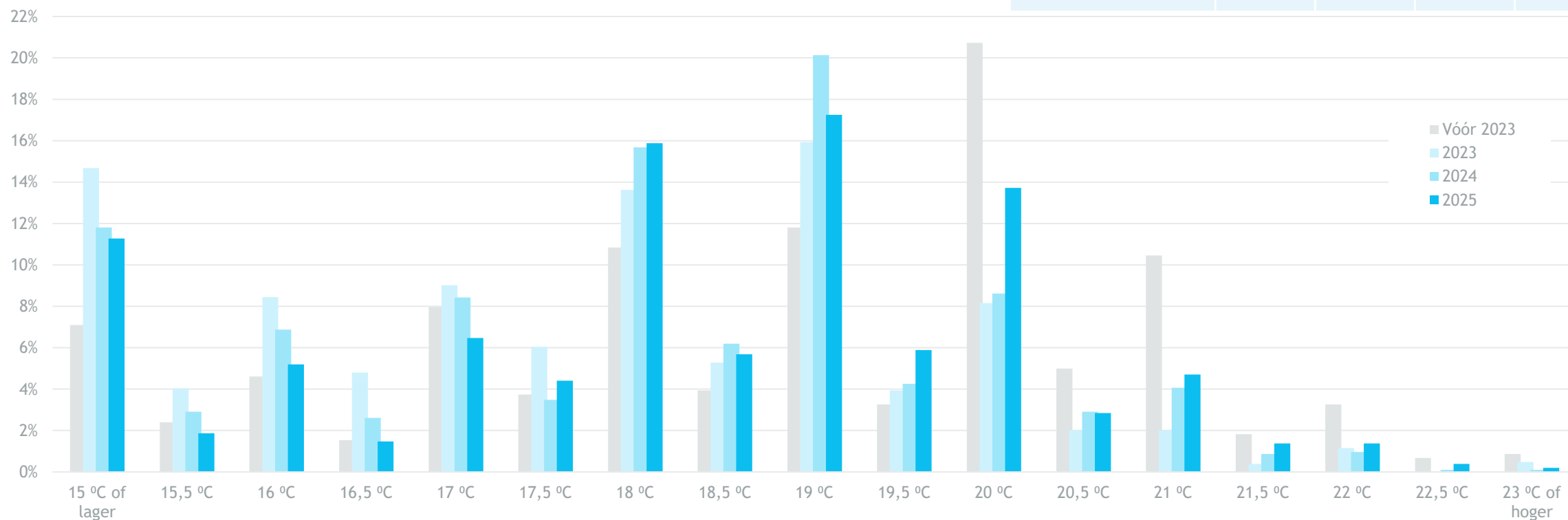
Stookgedrag van Nederland: de thermostaat kruipt gemiddeld weer wat verder omhoog, maar nog niet naar het niveau van vóór 2023.

Ingestelde temperatuur in huis - *overdag*

Onder Nederlanders met een laag inkomen zet één op vijf de thermostaat overdag op 15 graden of lager.

	2025	2024	2023	Vóór 2023
Gemiddeld:	18,3 °C	18,0 °C	17,7 °C	18,8 °C
% '19 °C of hoger':	48%	42%	34%	58%

Vraagstelling: Op hoeveel graden heeft u normaal gesproken de thermostaat staan als u thuis bent? - Overdag:
Basis: alle respondenten (n=1.020).

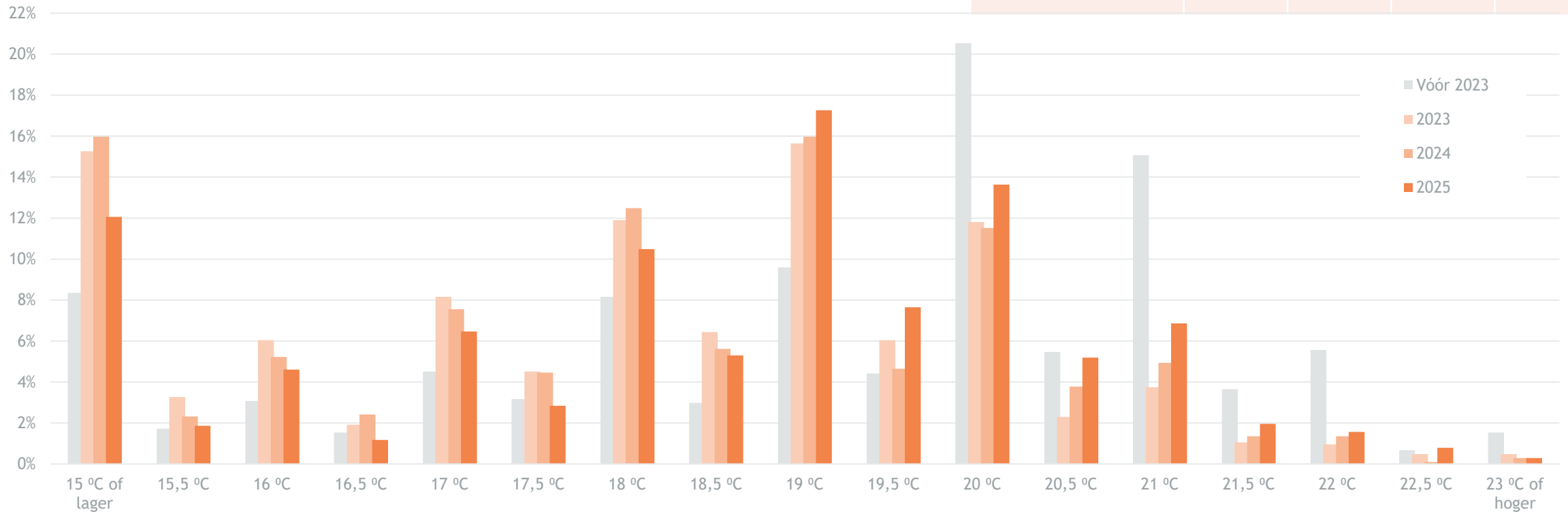
Mensen met een warmtepomp hebben de thermostaat hoger dan mensen met een cv-ketel: 19,1 versus 18,2 graden.

Ook in de avond staat de thermostaat weer iets hoger: drie op de tien kiest voor een comfortabele 20 graden of hoger (vóór 2023 deed ruim de helft dit nog).

Ingestelde temperatuur in huis - 's avonds

Onder Nederlanders met een laag inkomen zet één op vijf de thermostaat 's avonds op 15 graden of lager.

Vraagstelling: Op hoeveel graden heeft u normaal gesproken de thermostaat staan als u thuis bent? - In de avond:
Basis: alle respondenten (n=1.020).

Mensen met een warmtepomp hebben de thermostaat hoger dan mensen met een cv-ketel: 19,2 versus 18,5 graden.

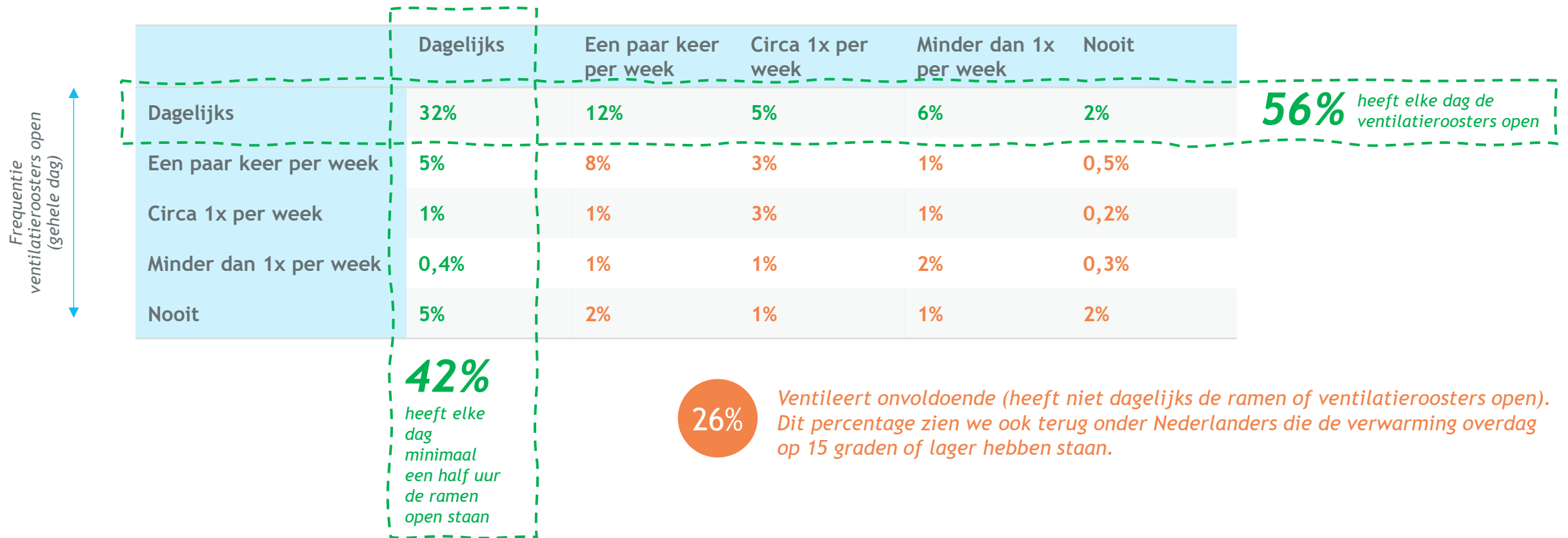
Circa één op vier Nederlanders ventileert onvoldoende door niet dagelijks de ramen of ventilatieroosters open te zetten.

Gemiddeld genomen zijn het relatief vaak jongeren (18-34 jaar) die onvoldoende (niet dagelijks) ventileren.

Ventileren

Frequentie ramen open zetten voor minimaal 30 minuten

Vraagstelling: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?
Basis: alle respondenten (n=940).

8% geeft aan een warmteterugwininstallatie te hebben. Zij hoeven niet te ventileren voor een gezond klimaat. Aan hen is deze vraag niet gesteld.

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

Methode

Onderzoeksmethode:
online kwantitatief onderzoek

Vragenlijstlengte:
40 vragen

Gemiddelde invulduur:
11 minuten

Doelgroep & steekproef

Doelgroep: Nederland
representatief binnen de
leeftijdsgroep 18-75 jaar
oud.

Selectiecriteria: men moet
thuis (mee)beslissen over
energierzaken in het
huishouden.

Steekproefgrootte:
n=1.020 volledig ingevulde
vragenlijsten

Veldwerk

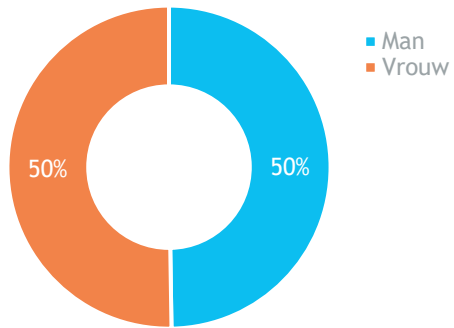
Veldwerkperiode:
23 t/m 28 januari, 2025

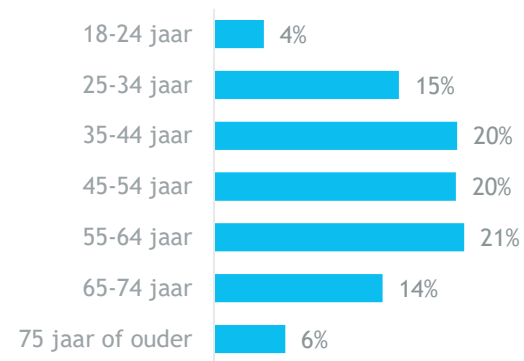
Steekproefbron:
Extern consumentenpanel
(PanelClix)

Samenstelling van steekproef

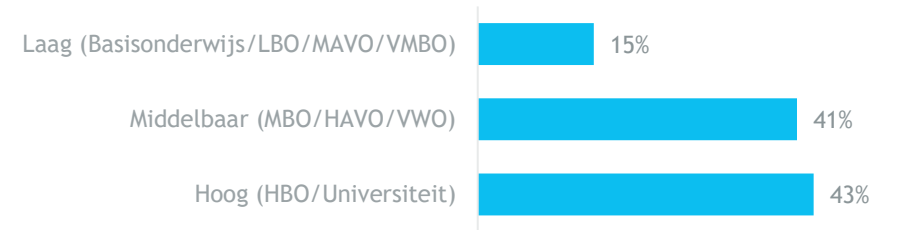
Geslacht

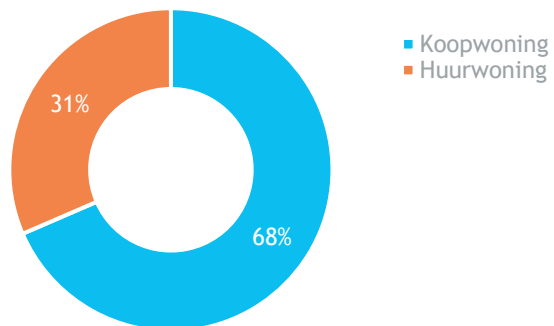
Leeftijd

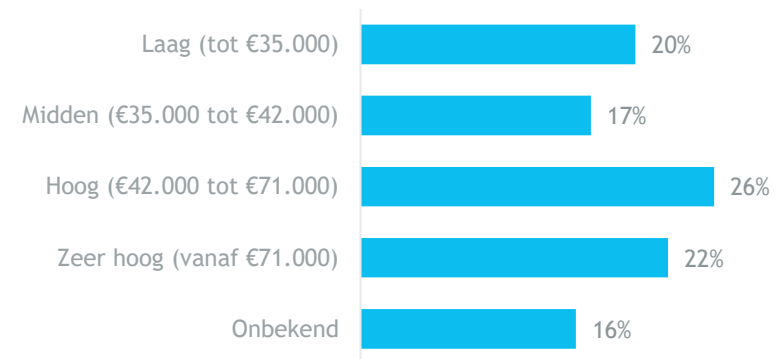
Opleidingsniveau

Huurwoning of koopwoning

Inkomen

Tot ziens bij MWM2

Auteurs: Klaas Kuipers
Datum: 20 februari 2025

